

Karlskronaanalysen

- kartläggning och analys av skillnader och likheter mellan områden i Karlskrona

Innehåll

1. Inledning	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Segregation och social hållbarhet	2
1.3 Metod och val av indikatorer	3
2. Demografi och boende	5
2.1 Befolkningsutveckling	5
2.2 Åldersstruktur	9
2.3 Upplåtelseformer och utrikes födda	11
2.4 Sammanfattande slutsatser	11
3. Skola och utbildning	14
3.1 Befolkningens utbildningsnivå	14
3.2 Flyttnetto efter utbildningsnivå	15
3.3 Föräldrars utbildningsnivå	18
3.4 Sammanfattande slutsatser	18
4. Förtjäningsarbete	21
4.1 Andelen förtjäningsarbetande	21
4.2 Flyttnetto av förtjäningsarbetande	23
4.3 Inkomst	25
4.4 Sammanfattande slutsatser	26
5. Trygghet och valdeltagande	28
5.1 Trygghet	28
5.2 Valdeltagande	29
5.3 Sammanfattande slutsatser	32
6. Sambandsanalys i Gapminder	32
7. Sammanfattande analys	34
8. Avslutande diskussion	35
9. Appendix	36

1. Inledning

1.1 Bakgrund

I Karlskrona pågår arbetet med att planera och utveckla kommunen. Fokus i kommunens utvecklingsarbete är social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet som skapar attraktiva, hållbara och jämlika livsmiljöer. Karlskrona ser att det idag finns skillnader mellan kommundelarna och vill med en fördjupad analys förstå skillnaderna och få kunskap om exempelvis segregation över tid har ökat eller minskat. Karlskrona är en av de kommuner som av Delmos beviljats stöd för att stärka utvecklingen och arbetet mot segregation. Stöd beviljades för 2018 med löfte om stöd ytterligare två år. Förutsättningarna för stöd 2019-2020 har därefter förändrats men Karlskrona kommun kommer att fortsätta arbetet även om stödet från Delmos uteblir. Analysen kan ses som ett kunskapsunderlag för kommunens fortsatta plan- och utvecklingsarbete, en analys som har fokus på hur sociala faktorer varierar mellan kommunens olika områden idag och sett över tid. Genom att beskriva hur människor bor och lever, utbildningsnivå, inkomst och förvärvsarbete, ges möjligheter att i stadsplanering och utveckling av kommunal service och verksamhet skapa en bättre balans av ekonomiska, ekologiska och sociala faktorer. Analysen tjänar också som underlag för att kunna fatta kunskapsunderbyggda beslut och för att kunna följa upp effekterna av besluten över tid.

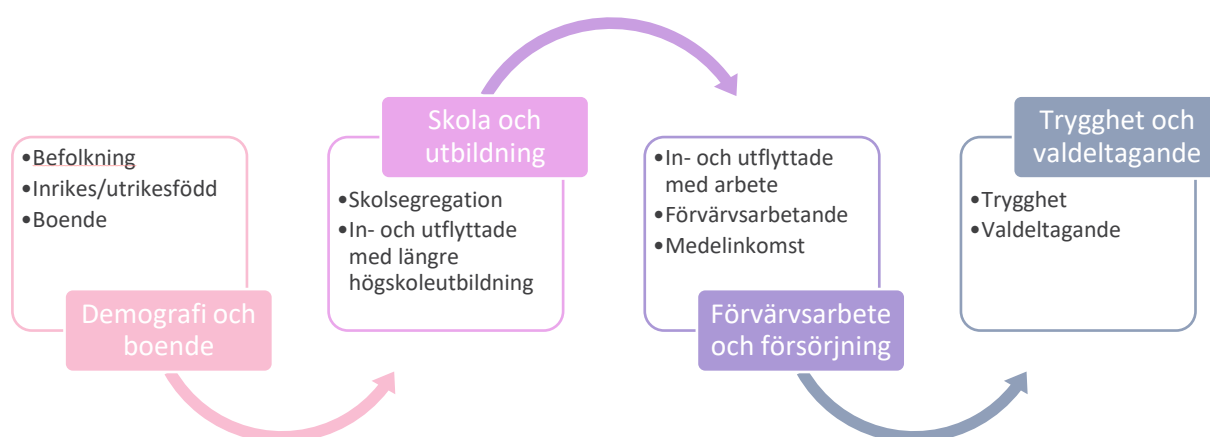
1.2 Segregation och social hållbarhet

Segregation kan ses som ett relationellt begrepp. I denna förståelse beskriver begreppet segregation hur olika grupper är uppdelade mellan olika områden, till exempel i olika delar av en stad eller en region, samt hur dessa områden relaterar till varandra. Det innebär att segregation är ett relationellt fenomen som alltid är plats specifikt: åtskillnad mellan olika grupper, ofta med avseende på olika socioekonomiska resurser eller etnisk tillhörighet, ibland även olika åldersgrupper. Segregationen är geografisk och tar form i den levda miljön genom att grupper har olika tillgång till olika områden. Att ha tillgång kan förstås materiellt, till exempel att ha ett boende i ett visst område. Ofta är just boendesegregationen uppmärksammas, men även skolor och arbetsmarknaden kan vara segregerad. Det finns också symboliska regler som villkorar människors tillgång till olika platser. Kulturella markörer och uttryck i stadsrum och levda miljöer kan göra vissa bekväma och andra obekväma och därigenom verka segregrande.

Segregation har olika dynamik och utbredning beroende på staden, lokalsamhället, kommunen och regionens förutsättningar. Kunskapen om hur många som omfattas av de olika områdena och hur djupa skillnaderna är utgör viktiga grundförutsättningar för att kunna utforma effektiva strategier.

De indikatorer som Karlskrona valt för analysen illustreras i Figur 1 på nästa sida. Indikatorerna följer de övergripande fokusområden som Delmos pekat ut som relevanta för en sektorsövergripande kartläggning av segregation.

Figur 1 Indikatorer för analys

Analysen av utvecklingen inom kommunens olika stadsdelsområden är ett för kommunen viktigt perspektiv och underlag för kommunens övergripande och långsiktiga hållbarhetsarbete. Indikatorerna knyter i rapporten därför an till de globala målen i syfte stödja och föra samman analysen med kommunens uppdrag, mål och verksamhet. Verksamhet och insatser kopplade till analysen bidrar framförallt till de globala målen 4 God utbildning, 5 Jämställdhet, 10 Minskad ojämlikhet, 11 Hållbara städer och samhällen samt mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen.

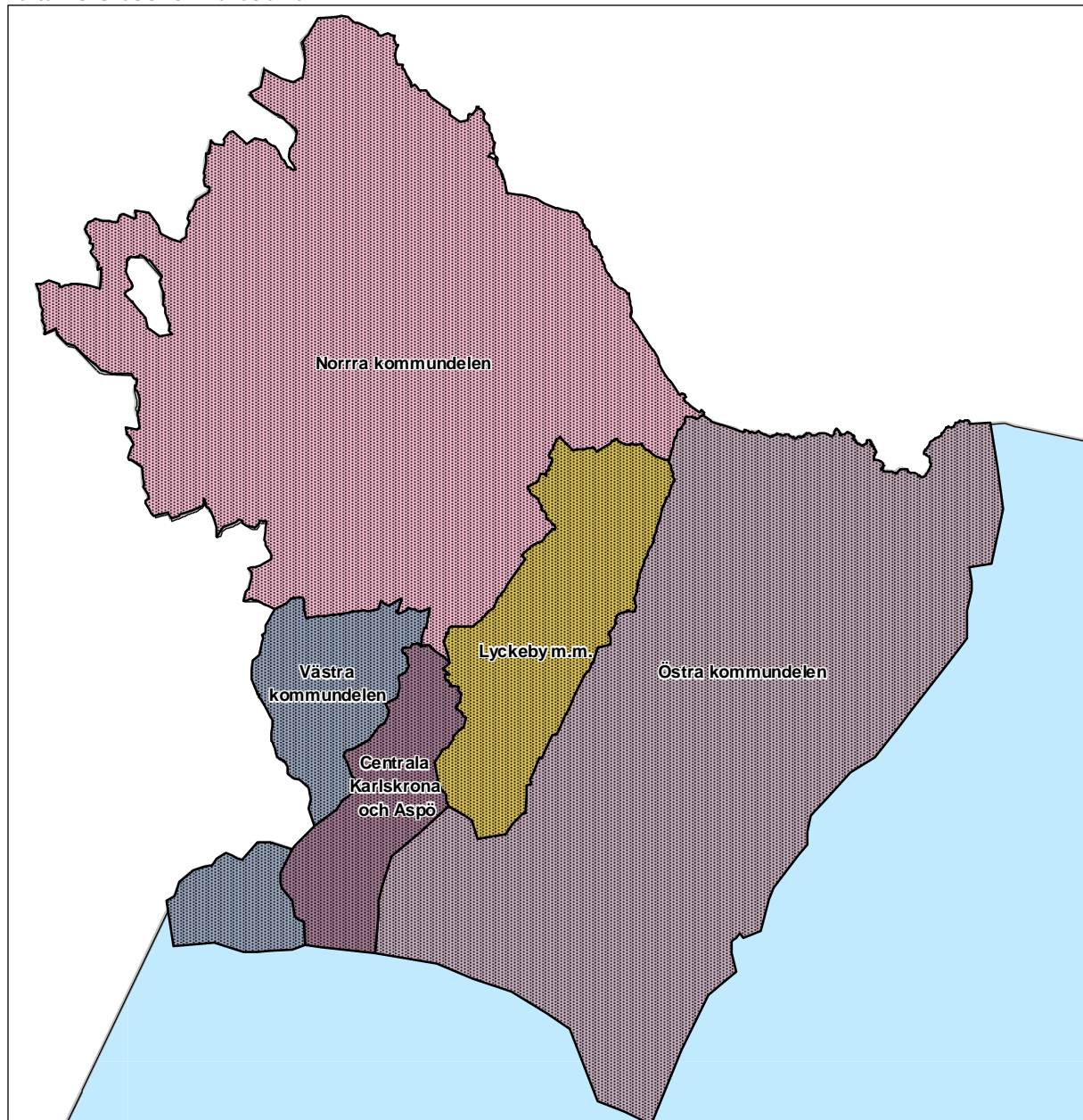
1.3 Metod och val av indikatorer

Denna rapport är en analys av ett antal indikatorer som belyser social hållbarhet och förekomsten av segregation i Karlskrona. Karlskrona har gjort ett urval av indikatorer som utifrån Delmos stödmaterial på ett bra sätt följer de övergripande fokusområden som Delmos pekat ut som relevanta i en sektorsövergripande kartläggning av segregation. Analysen är ett underlag för Karlskronas pågående och fortsatta arbete för Agenda 2030 och arbetet med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. I valet av indikatorer har datakvalitet, möjlighet att bryta ner statistiken på områdesnivå samt möjlighet att följa upp indikatorn över tid har även tagits i beaktande. Indikatorerna har delats upp på kön där det varit möjligt och relevant. Tidsseriernas längd varierar på grund av datatillgång och jämförbarhet över tid, men utgångspunkten har varit att sammanställa tidsserier från 2000-talet och framåt.

I syfte att undersöka om strukturella skillnader förekommer mellan enskilda bostadsområden inom samma stadsdel, analyseras och presenteras data på små geografiska områden i centralorten Karlskrona/Lyckeby, motsvarande nyckelkoder på 4-siffernivå. Övriga kommunen har delats in i något större geografiska områden och kommundelar för att belysa eventuella skillnader eller likheter. Statistik på den geografiskt finaste nivån utgör sammanlagt 63 geografiska områden, medan den högsta nivån består av fem kommundelar, se karta 1 på nästa sida. En mellannivå med en grov gruppering består av 13 områden. Därutöver presenteras valdeltagande per valdistrikt (40 valdistrikt), utländsk bakgrund och föräldrars utbildningsnivå per skola (39 skolor) samt polisens

trygghetsmätning (10 områden).

Karta 1 Över de 5 kommundelarna

2. Demografi och boende

Befolkningsutvecklingen i en kommun och dess områden och huruvida invånare med olika socioekonomisk bakgrund, ålder eller härkomst tenderar att bo åtskilt i olika stadsdelar är ett perspektiv att synliggöra segregation. Ett område som domineras av en viss typ av upplåtelseform minskar boendes valfrihet och kan vara en bidragande faktor till man söker sig bort från området.¹

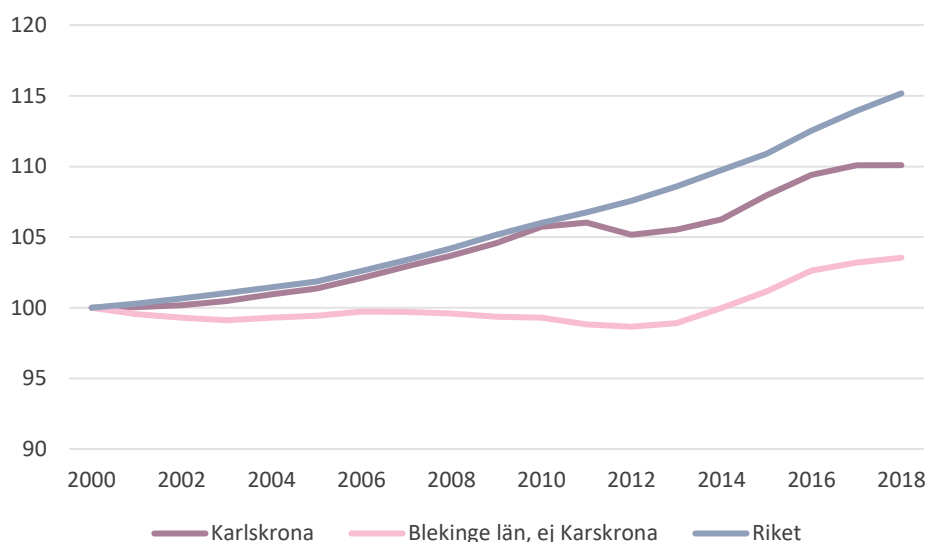

2.1 Befolkningsutveckling

Befolkningen i Karlskrona har vuxit under perioden år 2000 till 2018, från 60 564 till 66 675 personer. I Figur 2 nedan visas befolkningsutveckling indexerad, indexåret 2000 = 100. Det innebär att befolkningsutvecklingen jämförs med befolkningen år 2000, på så sätt kan Karlskronas befolkningstillväxt jämföras med övriga Blekinge län och Riket som helhet. Att Karlskrona ökade till index 110 år 2018 innebär att befolkningen har växt med 10 procent 2000–2018. Det är en lägre tillväxttakt än i Riket som helhet, men snabbare än Blekinge län i övrigt.

Figur 2: Index befolkningsutveckling, år 2000= Index 100.

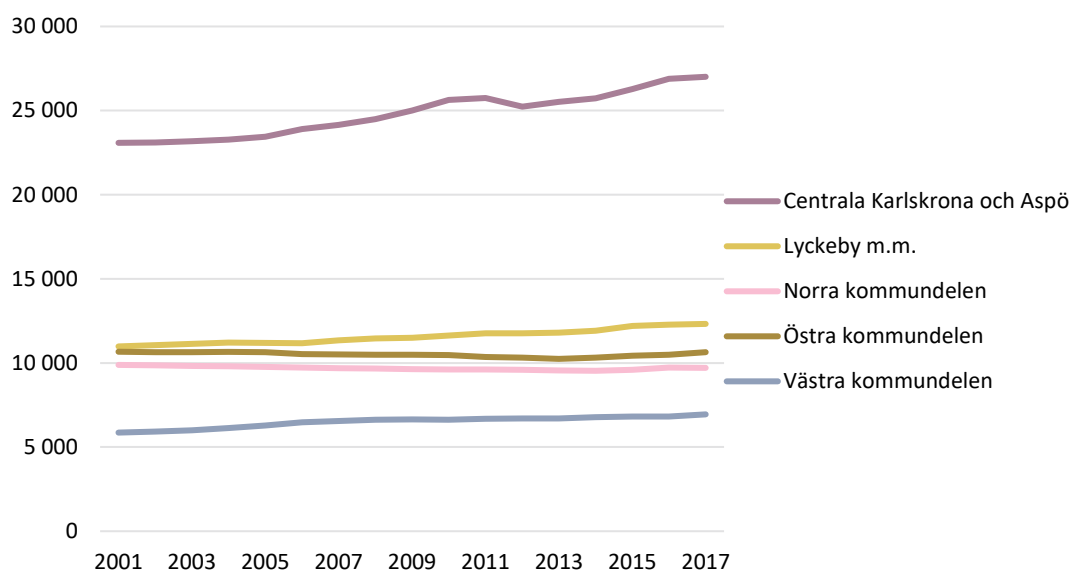
Obs bruten axel!

När befolkningsutvecklingen för Karlskronas fem olika kommundelar delas upp är det framförallt Centrala Karlskrona och Aspö som antalsmässigt vuxit mest, vilket kan ses i Figur 3 nedan. Under åren 2001-2007 växte befolkningen där med drygt 3 900 personer, därefter är det Lyckeby m.m. som under samma period vuxit med drygt 1 300 och Västra kommundelen med nästan 1 100 personer. I Östra kommundelen och Norra kommundelen är befolkningen antalsmässigt i stort oförändrad.

¹ Vetenskapsrådet, 2018

Figur 3: Befolkning i olika kommundelar 2017-12-31

Det finns såklart skillnader även inom de fem kommundelarna, för att se den variationen redovisas befolkningens mängden uppdelat för 62 olika geografiska områden. Kartor över dessa visas i Appendix på sida 36. Ett av dessa, Torskors Industriområde, har en mycket liten befolkning och redovisas därför inte i diagram i denna rapport. Därför omnämns 62 områden i rapporten.

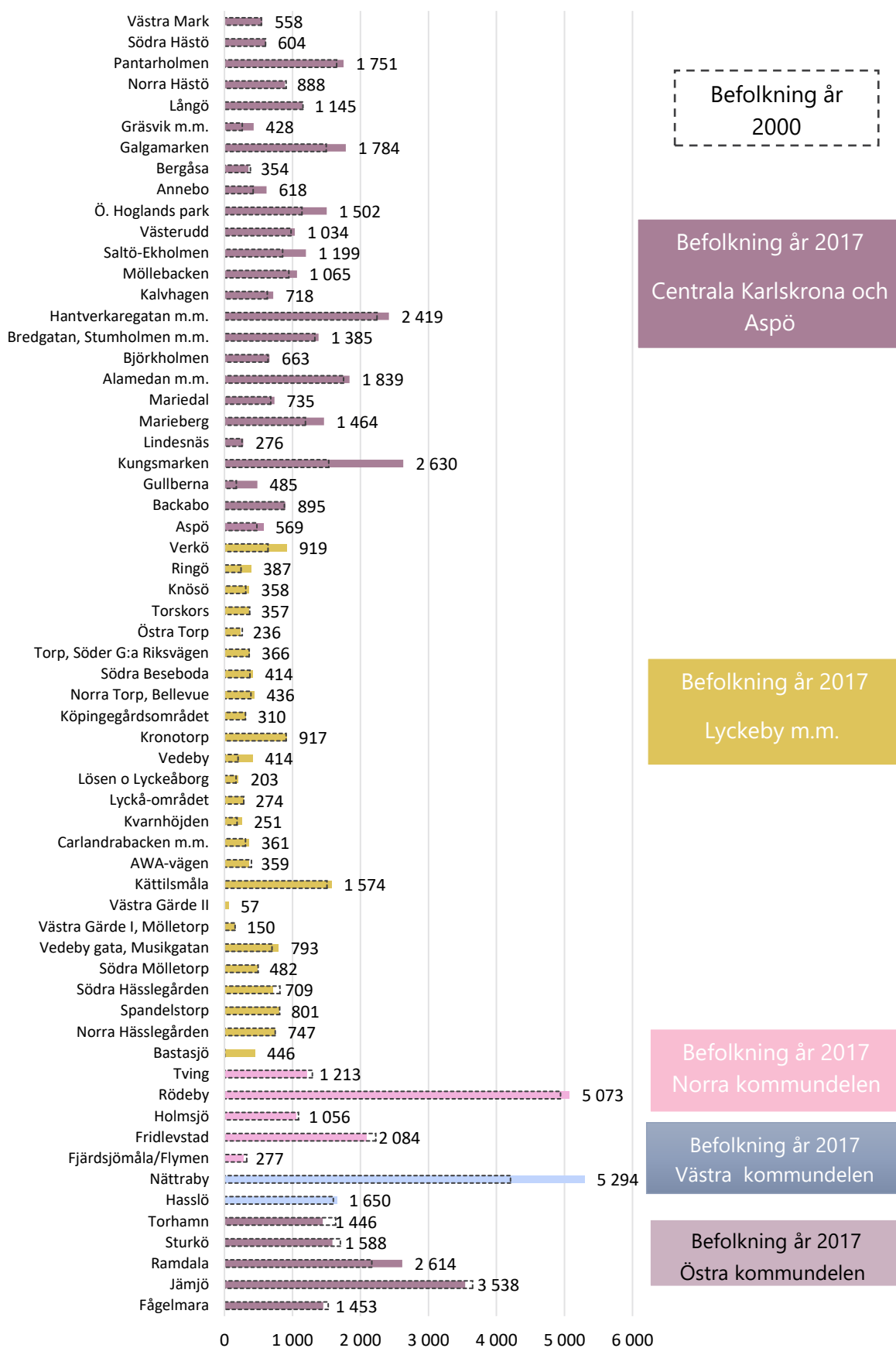
Folkmängden i de 62 olika områdena år 2000 och år 2017 visas i diagram på sida 7. Områden är olika stora befolkningsmässigt, vilket är bra att ha i åtanke vid senare jämförelse. Exempelvis bor det i Nättraby 5 294 personer år 2017 medan det i det relativt nybyggda området Västra Gärde endast bor 57 personer. Med färre personer i befolkningen kan variationerna vara större med både höga och låga värden för exempelvis andelen förvärsarbetande eller andelen eftergymnasialt utbildade.

Inom Centrala Karlskrona och Aspö som är det område som har vuxit mest syns att de allra flesta områden har bidragit till tillväxten i området. Det område som har vuxit allra mest är Kungsmarken från 1 534 till 2 630 personer under 2000–2017. Områdena Ö. Hoglands park, Saltö-Ekholmen, Gullberna, Galgamarken och Marieberg har också starkt bidragit till befolkningstillväxten.

Nättraby är det område inom Västra kommundelen där den största befolkningstillväxten skett under perioden.

Varken Östra- eller Norra- kommundelen har vuxit som helhet sedan år 2000. Men uppdelat går det att se att befolkningen i Rödeby växer medan övriga områden i Norra kommundelen minskar. Ett liknande mönster syns för Östra kommundelen, där Ramdala växer och övriga områden minskar.

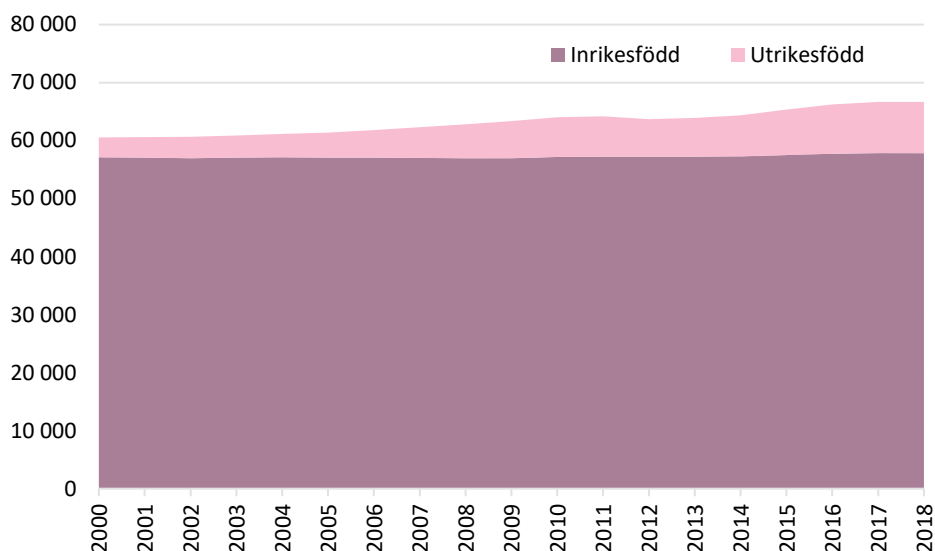
Figur 4: Befolkning i kommunens 62 olika områden, år 2000 och år 2017. (Antal i figuren avser år 2017)

*För områden med färre än 10 utrikesfödda redovisas ej antal på grund av statistiksekretess

Befolkningsstillväxten uppdelad för inrikes och utrikesfödda tydliggör att det, i Karlskrona på samma sätt som i många andra av landets kommuner, framförallt är de utrikesfödda som har bidragit till befolkningsstillväxten under perioden år 2000–2018, vilket kan ses i Figur 5. Antalet utrikes födda ökade från 3 427 till 8 846 under 2000–2018. De inrikes födda ökade under samma period från 57 137 till 57 829. Invandringen har haft stor betydelse för Sveriges befolkningsstillväxt och utan den hade befolkningsstillväxten avstannat².

Figur 5 Befolkningsutveckling, inrikes och utrikesfödda 2000–2018.

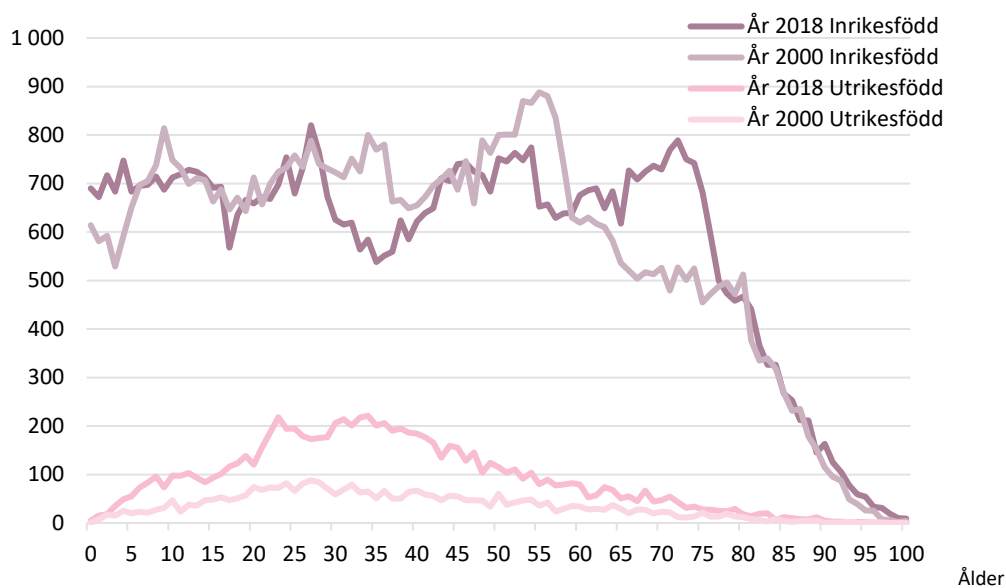
² SCB Välfärd 2016:6 <https://www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Artiklar/Migration-ger-en-yngre-befolkning/>

2.2 Åldersstruktur

Den inrikes födda befolkningen i Karlskrona har en befolkningsstruktur som har tydliga toppar för de generationer då stora årskullar föddes i Sverige, vilket kan ses i Figur 6. Den tydligaste förändringen för de inrikes födda under 2000-2018 är att generationer har blivit äldre, det syns genom att åldersstrukturens mönster har förskjutits. Det tyder på att det inte är någon stor in och utflyttning för de inrikes födda.

De utrikesfödda har en jämnare befolkningsstruktur där ingen enskild årskull är lika markant. De utrikesfödda har istället en tydlig förändring där individer i arbetsförålder har ökat. Det är fler utrikesfödda i ålder 20-60 år 2018 jämfört med år 2010.

Figur 6 Befolkningen utifrån ålder, inrikes och utrikesfödda år 2000 och år 2018.

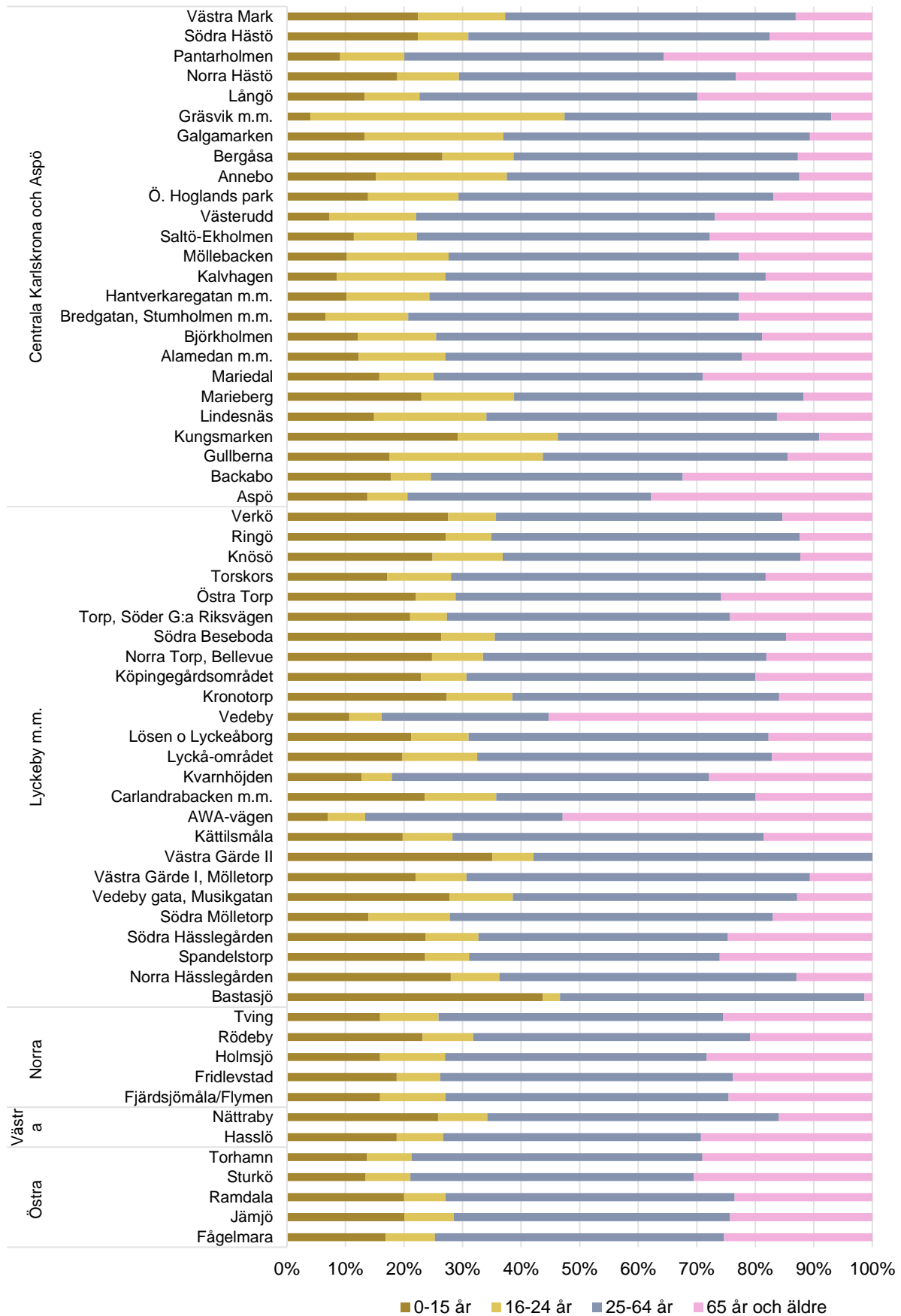
Befolkningen i de olika områdena har olika åldersstruktur. I vissa bor det fler barn och unga i andra är de äldre, se Figur 7. I Lyckeby m.m. finns exempelvis flera områden som har många barn 0-15 år, högst är det i Bastasjö, Västra gärde II och Norra Hässlegården.

I områden där många utrikesfödda bor exempelvis Kungsmarken, Galgamarken, Annebo, Marieberg, och Gräsvik m.m., Västramark är befolkningen relativt ung jämfört med andra områden. Framförallt finns i dessa områden många i åldersgruppen 16-24 år, men också många barn i åldersgruppen 0-15 år.

Gräsvik m.m. utmärker sig med att ha många i åldersgruppen 16-24 år, vilket hör samman med Blekinge tekniska högskolas campus i Gräsvik, och de många studenterna.

I diagram på Awa-vägen och Södra Mölletorp är områden med en hög andel äldre, över 65 år.

Figur 7 Åldersstruktur i kommunens 62 olika områden, år 2017

2.3 Upplåtelseformer och utrikes födda

Andelen utrikesfödda är större i vissa delar av kommunen, framförallt kommundelar inom Centrala Karlskrona och Aspö. Kungsmarken, Marieberg och Galgamarken är de tre områden där det antalsmässigt bor flest utrikesfödda och där den antalsmässiga ökningen av utrikesfödda varit störst under perioden 2000-2017, vilket kan ses i Figur 9. Med andra ord har koncentrationen av utrikesfödda i de områdena ökat under perioden.

Jämfört med områden i övriga kommunen är det tydligt att antalet utrikesfödda har ökat i stort sett alla kommunens områden, under perioden 2000-2017. På så sätt går det att säga att det utrikes födda bor mer utspritt i kommunen år 2017 än år 2000.

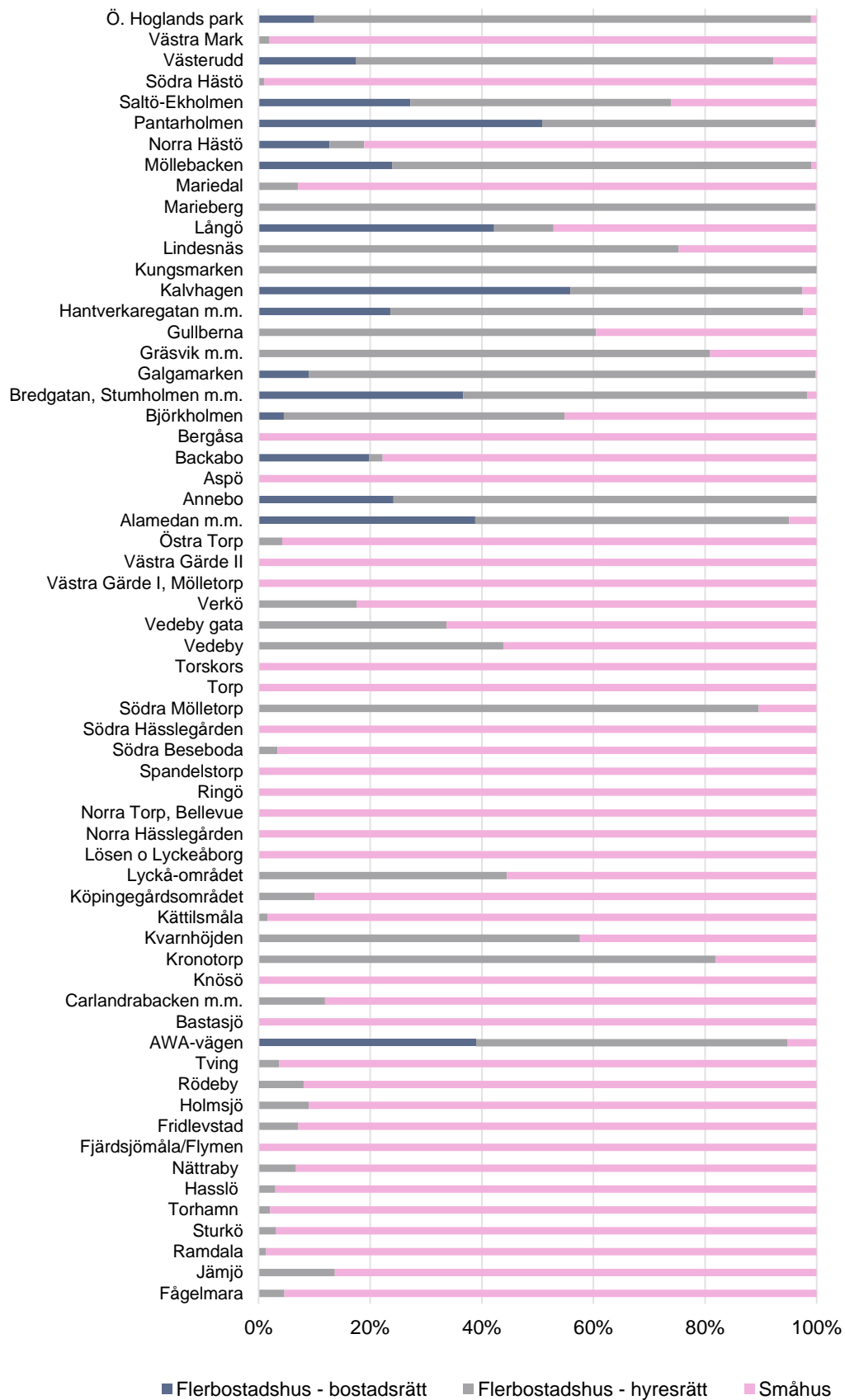
I Figur 8 går det att utläsa att bostadsrätter och hyresrätter förekommer framförallt i Centrala Karlskrona och Aspö. Medan småhus är den vanligaste boendeformen för de som bor i områden inom Norra, Västra och Östra kommundelen.

Områden där många utrikesfödda bor, är områden med mestadels hyresrätter. Kungsmarken och Marieberg är områden där de boende uteslutande bor i hyresrätter i flerbostadshus. Även i Galgamarken, Annebo och Pantarholmen är det vanligast, men där bor även en del i bostadsrätt i flerbostadshus.

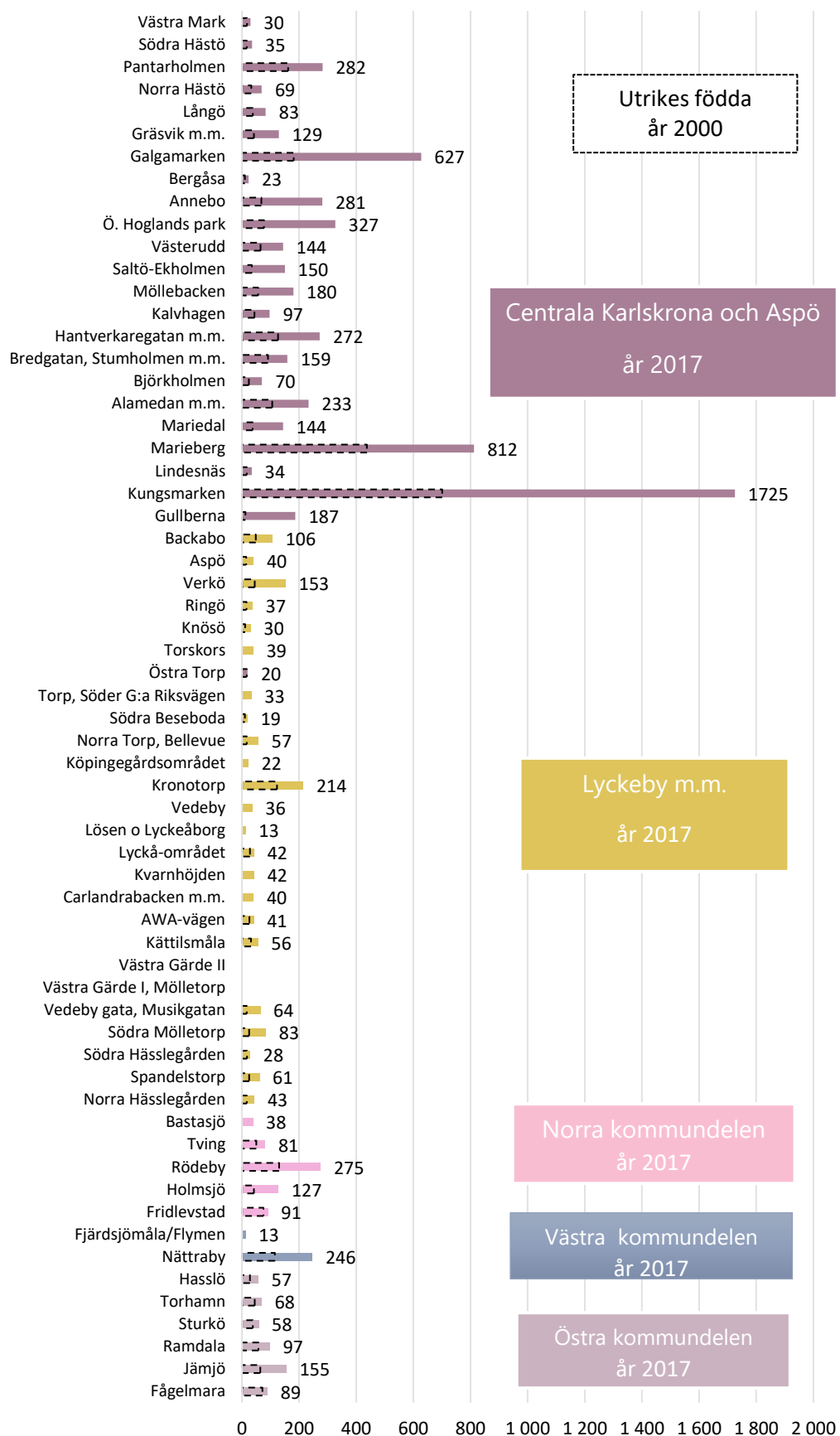
2.4 Sammanfattande slutsatser

- Karlskronas centrala kommundelar Centrala Karlskrona och Aspö är de områden som på senare år växt mest antalsmässigt. I Östra och Norra kommundelen är befolkningen i stort sett oförändrad sett till den senaste 15 årsperioden
- Utrikesfödda står för merparten av befolkningstillväxten i kommunen
- Koncentrationen av utrikesfödda har ökat i de centrala kommundelarna Centrala Karlskrona och Aspö, samtidigt bor utrikesfödda idag mer utspritt än tidigare
- Bostadsrätter och hyresrätter är den vanliga upplåtelseformen i de centrala kommundelarna där många utrikesfödda bor

Figur 8 Boende uppdelat efter upplåtelseform för de 62 olika områden, år 2017.

Figur 9 Utrikesfödda i kommunens 62 olika områden, år 2000 och 2017*. (Antal i figur avser år 2017)

*För områden med färre än 10 utrikesfödda redovisas ej antal på grund av statistiksekretess

3. Skola och utbildning

Eftergymnasial utbildning är en allt viktigare resurs för deltagande i arbetslivet. Arbetstillfällena tillkommer allt oftare i den mer specialiserade tjänstesektorn och kräver ofta längre utbildning. Individer utan eftergymnasial utbildning är mer sårbara för arbetslöshet. För en stad och en region kan utbildning ses som en resurs i form av humankapital och befolkningens utbildning är viktig för regionens utveckling.

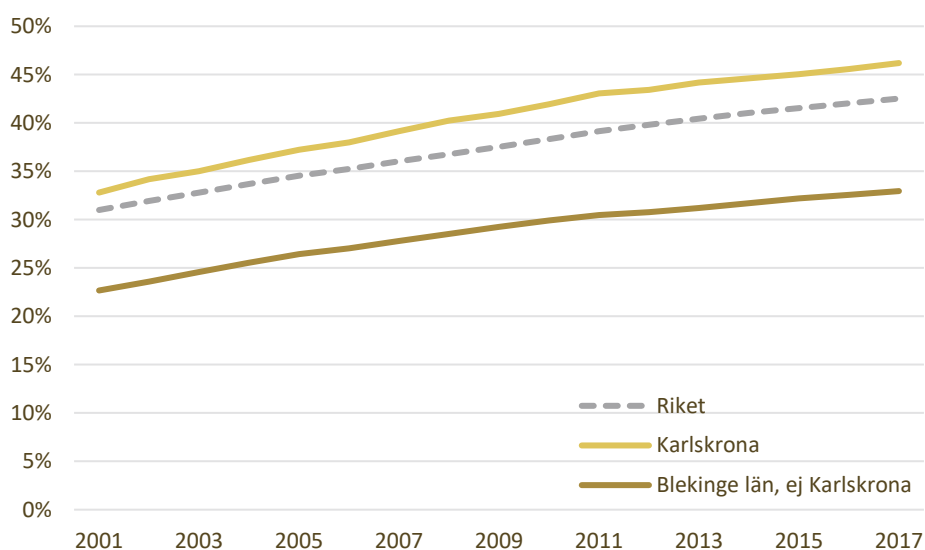

3.1 Befolkningens utbildningsnivå

Andelen med eftergymnasial utbildning i befolkningen har över tid ökat i Karlskrona, liksom i övriga Blekinge län och Riket. Det hör samman med att befolkningen har föryngrats. Utbyggnaden av högskolor och universitet har inneburit bättre tillgång till utbildning för yngre generationer jämfört med tidigare. År 2001 hade 33 procent av Karlskronas befolkning i åldrarna 25–64 år en eftergymnasial utbildning och år 2017 hade det ökat till 46 procent. I Blekinge län utom Karlskrona har motsvarande ökning gått från 23 till 33 procent. Skillnaden mellan Karlskrona och övriga länet har alltså ökat under denna period, från 10 till 13 procent. Karlskronas andel med eftergymnasial utbildning har även ökat i snabbare takt än i Riket som helhet. Detta kan vara en följd av Blekinge Tekniska Högskolas läge i Karlskrona. Generellt är utbildningsnivån högre i städer, till följd av att högutbildades arbetsmarknad ofta är koncentrerad i städer. För Karlskrona har säkerligen BTH:s etablering bidragit till ökningen.

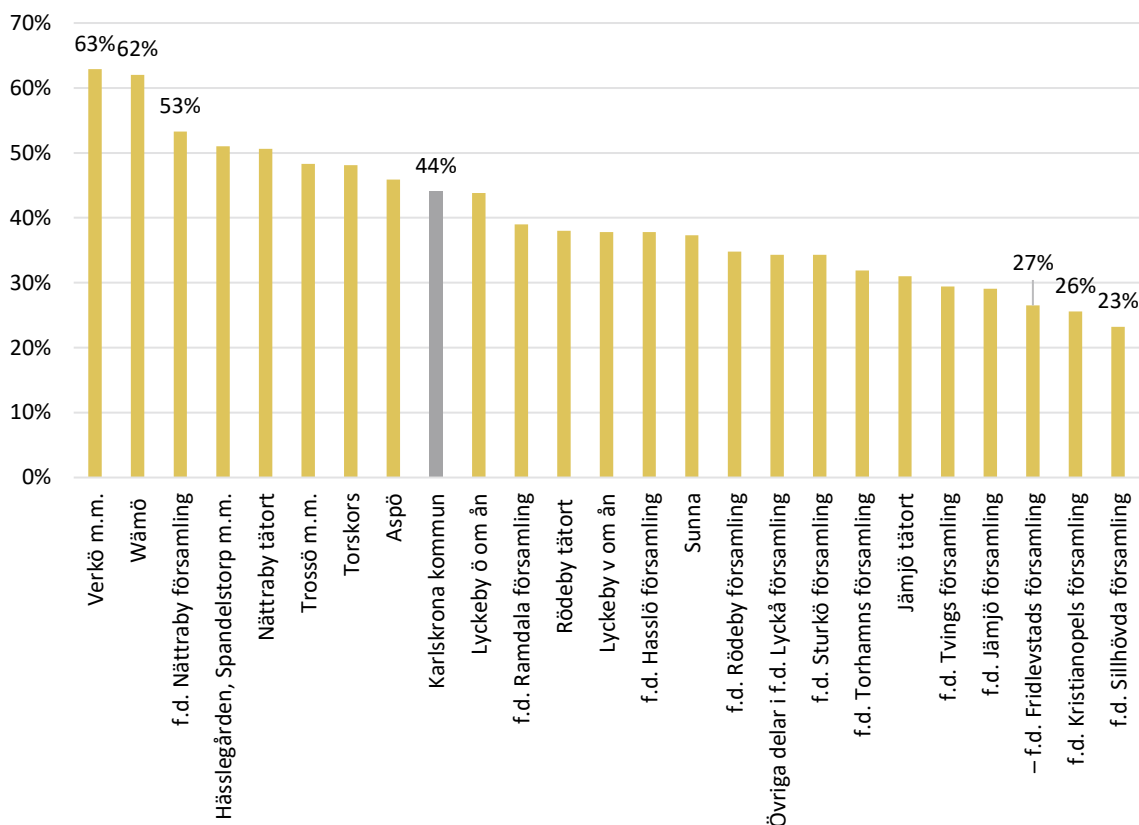
Figur 10 nedan visar, att Karlskrona har fått en allt högre andel eftergymnasialt utbildade än sina grannkommuner i länet. Under 2000-talet har den utbildade befolkningen i Blekinge blivit alltmer koncentrerad till Karlskrona kommun.

Figur 10 Befolkning med eftergymnasial utbildning, 25–64 år, 2001 - 2017.

I Karlskrona som helhet har 44 procent i åldersgruppen 20–64 år en eftergymnasial utbildning, men det finns stor skillnad mellan olika områden, vilket kan ses i Figur 11 på nästa sida. Att det är staden som attraherar högt utbildade är tydligt, de stadsnära områdena har en relativt hög andel eftergymnasialt utbildade. Högst är utbildningsnivån (63 procent) i Verkö m.m. (omfattar Ringö och Knösö). Därefter Wämö, som omfattar en del studentområden däribland Galgamarken och Gräsvik. De områden som har lägst andel med eftergymnasial utbildning ligger nära kommungränsen i områden till före detta församlingarna Sillhövda (Holmsjö), Kristianopel (Fågelmara), Fridlevstad, Jämjö och Tving.

Figur 11 Befolkning med eftergymnasial utbildning, 20-64 år, 2016*

*Kommunen indelad i 24 områden, se Appendix

3.2 Flyttnetto efter utbildningsnivå

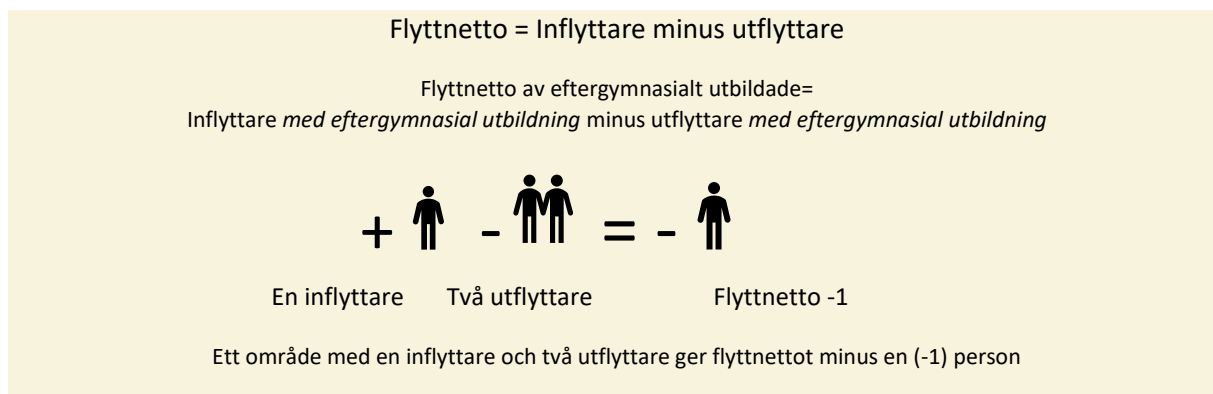
Utbildningsnivå för områden förändras ofta över tid, men det är långsamma processer. Ett sätt att tydligare undersöka om det finns strukturella olikheter mellan hur områden attraherar olika utbildningsgrupper är att undersöka flyttmönster till och från områdena. Flyttnetto kallas skillnaden mellan antalet inflyttare och utflyttare. När flyttnettot är positivt kan det ses som en flyttvinst, ett områdes befolkning växer när många flyttar in. Då det är negativt kan det ses som en flyttförlust, ett områdes befolkning krymper till följd av att fler flyttar ut än in.

Flyttnetto för flyttare med eftergymnasial utbildning kan visa hur resursstark befolkning över tid dras till vissa områden eller lämnar vissa områden. För de allra flesta områden är flyttnettot för de med eftergymnasialt utbildade nära noll, vilket innebär flyttströmmarna av in- och utflyttare är jämstora. Detta betyder att de inte formas av selektiva flyttmönster.

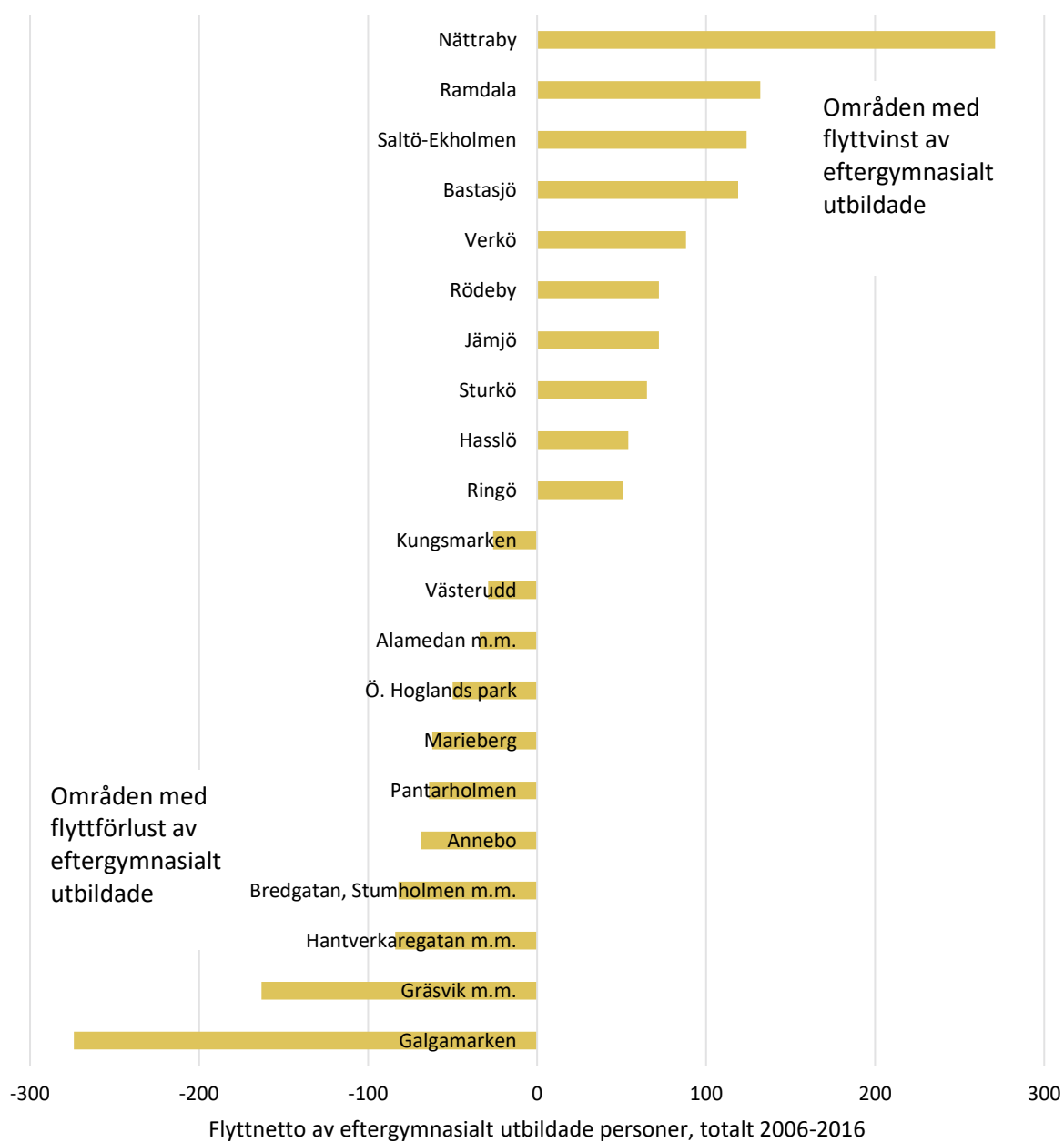
I Karlskrona finns det några områden som utmärker sig med att fler med eftergymnasial utbildning lämnar området än antalet som flyttar till området, vilket ses i Figur 12 på sida 17. Framförallt gäller det Galgamarken och Gräsvik. Där finns studentlägenheter och närhet till BTH där ca 3 600 studenter studerar. I dessa områden är det en förväntat inflöde av personer utan eftergymnasial utbildning som sedan flyttar ut när de är klara med utbildningen. Även Kungsmarken kan tänkas påverkas av studenternas flyttmönster, eftersom det är ett område där många studenter bor. Kungsmarken ligger dock i Sunna, ett område där andelen med eftergymnasial utbildning ligger under genomsnittet för kommunen. Detta antyder att flyttströmmarna inte bidrar till att höja utbildningsnivån i området. Det kan också ha ett samband med att flyttar sker till följd av många önskar en annan typ av boende i samband med förvärvsinkomst.

Många av de områden i Karlskrona som har ett negativt flyttnetto av eftergymnasialt utbildade är områden med en relativt hög andel eftergymnasialt utbildade. Verkö m.m., Wämö samt Trossö, Saltö m.m. är sådana områden. Att dessa högutbildade områden då har ett negativt flyttnetto av eftergymnasialt utbildade personer kan innebära att flyttströmmarna verkar utjämnande. Det vill säga att från området där många är högutbildade flyttar en del av de högutbildade vidare, det är inte så att de eftergymnasialt utbildade blir alltmer koncentrerade till vissa områden.

Andra områden har ett mycket positivt flyttnetto av eftergymnasialt utbildade, bl.a. Nättraby, Ramdala och Saltö-Ekholmen. Att dessa har ett positivt flyttnetto har samband med att fler bostäder har tillkommit där. Nybyggnation ger inflyttare, och många av inflyttarna har eftergymnasial utbildning.

Figur 12 Områden med störst flyttnetto av eftergymnasialt utbildade personer 25-64 år, 2006 - 2016.

3.3 Föräldrars utbildningsnivå

Ett annat sätt att se hur befolkning med olika utbildningsbakgrund kan vara segregerade är att se till föräldrarnas bakgrund för barn i olika skolor. På sida 19 visas andel elever med föräldrar som har eftergymnasial utbildning och på sidan 20 andelen elever med utländsk bakgrund. Av sekretesskäl saknas det uppgifter för vissa skolor vissa år.

Det är tydligt att både utländsk bakgrund och att ha föräldrar med eftergymnasial utbildning har blivit vanligare i Karlskrona, både i kommunen som helhet och i de flesta skolor. För några skolor har andelen med föräldrar som har eftergymnasial utbildning minskat, men ofta från en relativt hög nivå alternativt en relativt liten minskning.

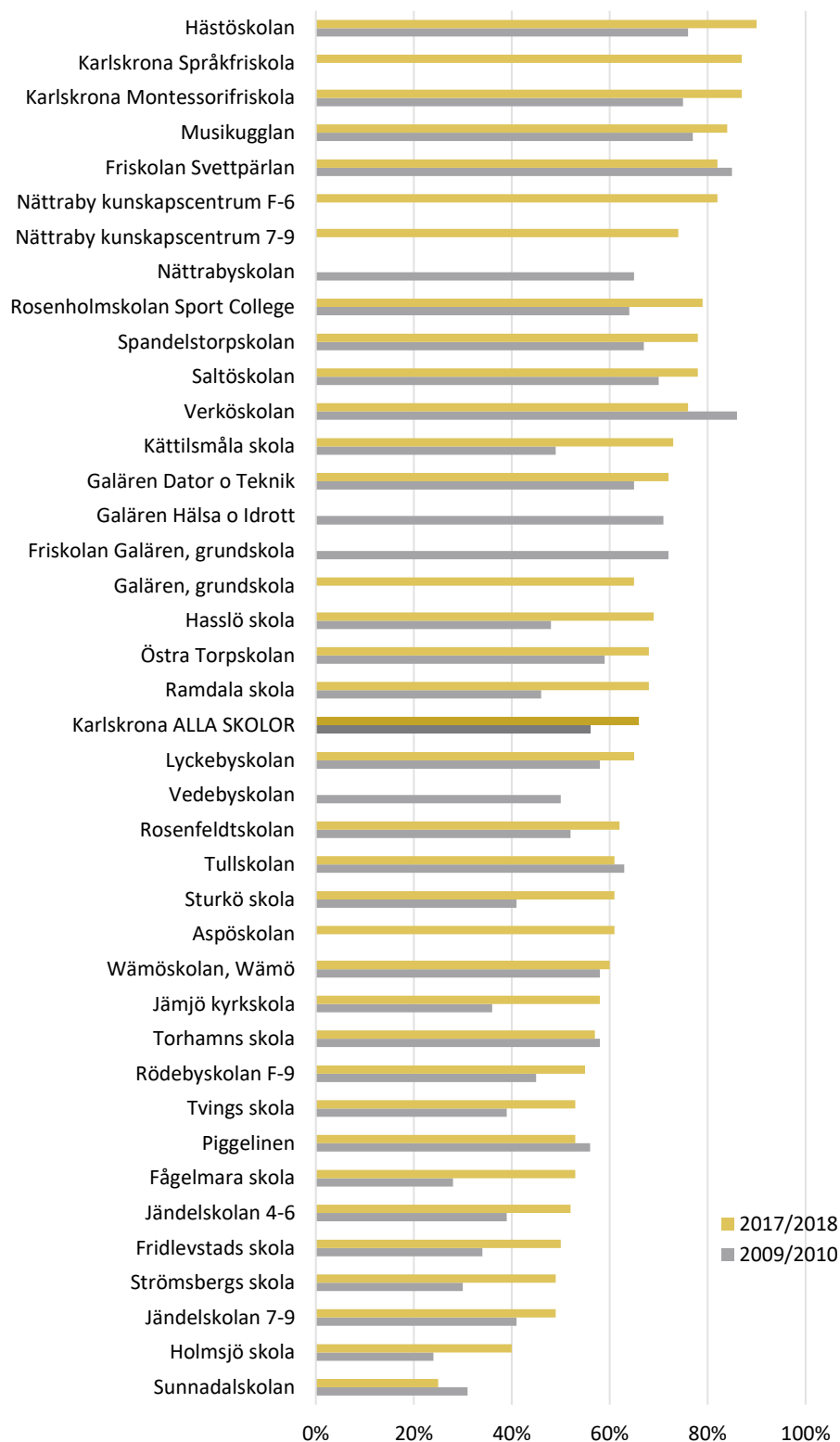
En skola där en markant minskning av andelen föräldrar med eftergymnasial utbildning har skett är Sunnadalskolan, som läsåret 2017/2018 var den skola med lägst andel elever med eftergymnasialt utbildade föräldrar. Det är också den skola som har högst andel elever med utländsk bakgrund, se Figur 14. På Sunnadalskolan har en av fyra elever föräldrar med eftergymnasial bakgrund, att jämföra med Hästöskolan där 9 av 10 elever har det. Detta är den största skillnaden mellan skolor vid läsåret 2017/2018.

Tidigare var det Holmsjöskolan som hade den lägsta andelen elever med eftergymnasialt utbildade föräldrar. Den andelen har dock ökat från 24 procent till 40 procent under 2009/2010 till 2017/2018.

3.4 Sammanfattande slutsatser

- Andelen eftergymnasialt utbildade har ökat från 33 procent år 2001 till 44 procent år 2017 till följd av en föryngrad befolkning och ökad tillgång till högre utbildning.
- Under 2000-talet har den eftergymnasialt utbildade befolkningen i Blekinge blivit allt mer koncentrerad till Karlskrona vilket följer det generella mönstret av högre utbildningsnivå i städer där ofta arbetsmarknaden finns för högutbildade.
- Andelen högutbildade skiljer sig mellan kommundelarna. Högst andel eftergymnasialt utbildade är det i Verkö och Wämö och lägst är andelen i ytterområdena bl.a. Holmsjö, Fågelmara, Fridlevstad.
- Områden dit eftergymnasialt utbildade flyttar, dvs där flyttnettot av högutbildade är positivt, är framförallt nybyggnadsområden exempelvis Nättraby, Ramdala och Saltö-Ekholmen.
- Områden med negativt flyttnetto av eftergymnasialt utbildade är Galgamarken och Gräsvik, områden med studentlägenheter och närhet till högskolan. Även Kungsmarken har ett negativt flyttnetto. Statistiken visar att området i huvudsak består av en upplåtelseform, hyresrätter, vilket kan vara en bidragande faktor, en annan förklaring kan vara att många studenter bor i området.
- Föräldrar med eftergymnasial utbildning har blivit vanligare i Karlskrona, både i kommunen som helhet och i de flesta skolor. Sunnadalskolan sticker ut med en minskad andel föräldrar med eftergymnasial utbildning och högst andel elever med utländsk bakgrund. Holmsjöskolan var tidigare den skola som hade lägst andel elever med eftergymnasialt utbildade föräldrar. Den andelen har dock ökat från 24 procent till 40 procent åren 2009-2017.

Figur 13 Andel elever med föräldrar som har eftergymnasial utbildning*.

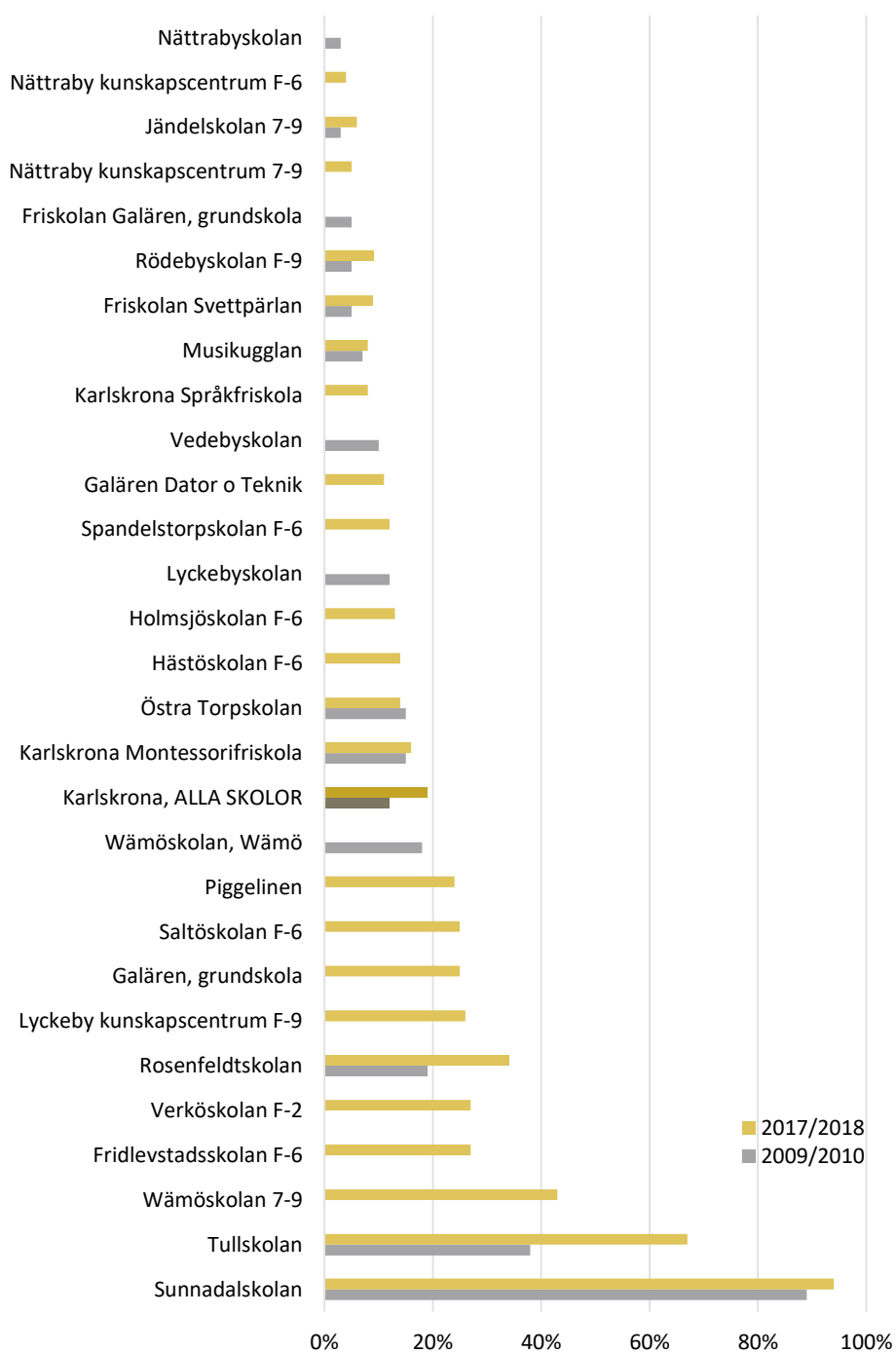

*Av sekretesskäl saknas uppgifter för vissa skolor och/eller vissa år

OBS! Nättrabyskolan blev Nättraby Kunskapscentrum (NKC) år 2001 motsvarande F-6 och 7-9 i figur
Vedebyskolan och Lyceby skolan blev Lyceby kunskapscentrum (LKC) år 2014.

Källa: Skolverket

Figur 14 Andel elever med utländsk bakgrund*.

*Av sekretesskäl saknas uppgifter för vissa skolor och/eller vissa år
 OBS! Nättrabyskolan blev Nättraby Kunskapscentrum (NKC) år 2001 motsvarande F-6 och 7-9 i figur
 Vedebyskolan och Lycebyskolan blev Lyceby kunskapscentrum (LKC) år 2014.
 Källa: Skolverket

4. Förvärvsarbete

Förvärvsarbete är en viktig indikator för att kartlägga och mäta segregation. Att ha ett förvärvsarbete ger inte bara en inkomst utan kan också ge kontakt med andra människor och vägar in i nya sammanhang i samhällslivet. Förvärvsarbete är därför viktigt som medel för social rörlighet och för att kunna förverkliga ambitioner i livet. Att inte vara en del av arbetsmarknaden kan innebära ett utanförskap.

4.1 Andelen förvärvsarbetande

I Figur 15 på nästa sida visas utvecklingen av andelen förvärvsarbetande³ för perioden 2000–2016. Alla 62 områden visas i figuren, men de fem som märker ut sig med en lägre förvärvsgrad under hela perioden är utmärkta med färg och namn. Figurens övriga 57 områden är utmärkta med grå nyanser. Gemensamt för de 57 områdena är att de både har en högre andel förvärvsarbetande och mindre variation över tid. De som bor i de områdena påverkades inte lika kraftigt av konjunkturen.

Områdena med en relativt låg förvärvsgrad är Galgamarken, Annebo, Marieberg, Kungsmarken och Gräsvik m.m. Alla de fem områdena har haft en minskad andel förvärvsarbetande under perioden 2000-2016. För Marieberg sjönk andelen förvärvsarbetande år 2008 samma år som finanskrisen. För de andra fyra områdena började andelen förvärvsarbetande sjunka redan tidigare runt år 2005-2006. En del av denna utveckling kan höra samman med att de var år då dessa områden också hade en ökande andel utrikes födda. Invandring kan innebära att förvärvsgraden sjunker. För nyanlända kan det ta tid att komma i arbete. Det tar då lite tid för andelen förvärvsarbetande att återhämta sig.

Perioden 2011-2016 har varit år med tillväxt på arbetsmarknaden i Sverige. Under dessa år ökade även förvärvsgraden i alla de fem: Galgamarken, Annebo, Marieberg, Kungsmarken och Gräsvik m.m. Sammantaget visar det att dessa områden är konjunkturkänsliga såtillvida att de i högre grad än övriga områden i kommunen påverkas både när konjunkturen sjunker och när den återhämtar sig. Ett liknande mönster har konstaterats i Stockholm där förvärvsarbetandet under finanskrisen sjönk mer i områden med många utrikesfödda personer och samma områden återhämtades sig snabbare när konjunkturen vände⁴.

De fem områdena⁵ visas även uppdelat för män och kvinnor, se Figur 16. I detta framgår att det inte finns något generellt mönster som tyder på könsskillnader i andel förvärvsarbetande i de här områdena. Under år 2010 var förvärvsarbetandet lägre för män än för kvinnor i Annebo och Kungsmarken. Se Figur 16 på nästa sida. Det kan bero på att kvinnor oftare arbetar inom offentlig

---

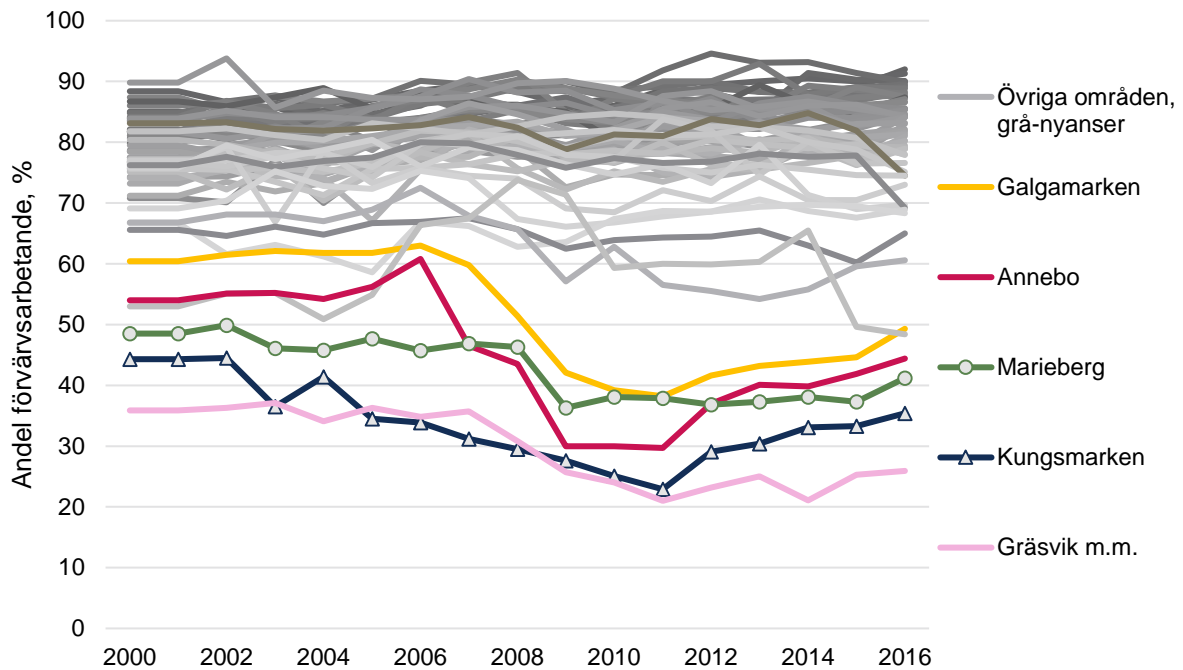
³ I statistiken avser förvärvsarbetande vara de personer som under en viss mätvecka under året utfört något arbete, med en inkomst motsvarande minst en timme. Det kan vara avlönade arbetstagare, egna företagare eller oavlönade medhjälpare i företag tillhörande en medlem i samma hushåll. Även personer som deltar i vissa arbetsmarknadspolitiska program räknas som förvärvsarbetande.

⁴ Se Nulägesanalys av Stockholms arbetsmarknad En statistisk rapport om utbud och efterfrågan av arbetskraft i Stockholms stadsdelsområden 2008–2017

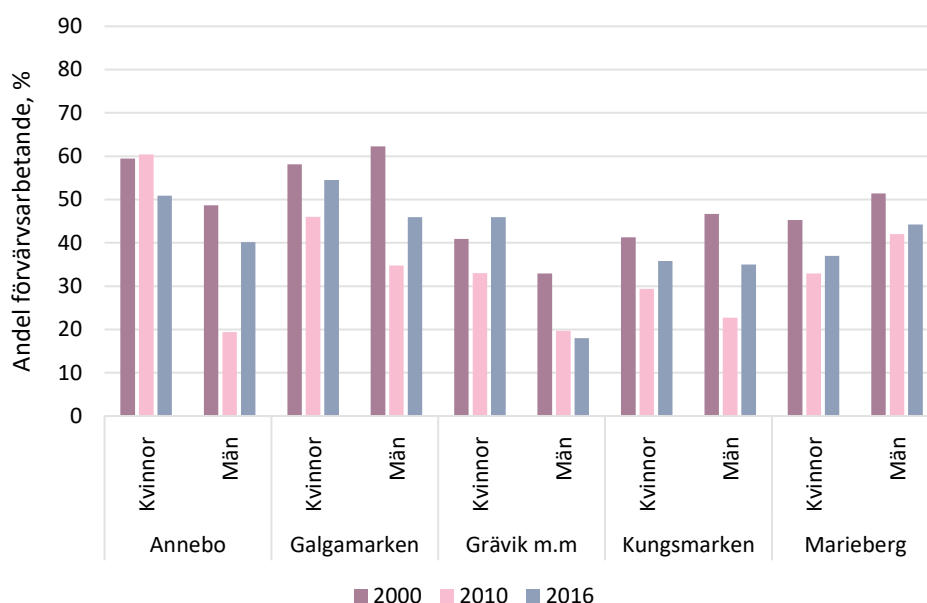
⁵ Galgamarken, Annebo, Marieberg, Kungsmarken och Gräsvik m.m.

sektor, exempelvis vårddyrken eller skolan. Dessa arbeten är mindre konjunkturkänsliga, medan män oftare jobbar inom privat sektor som oftare är mer konjunkturberoende.

Figur 15 Förvärsarbetande 20-64 år, 2000-2016

Figur 16 De fem områdena med låg andel förvärvsarbetande 2000 och 2016, män och kvinnor

4.2 Flyttnetto av förvärvsarbetande

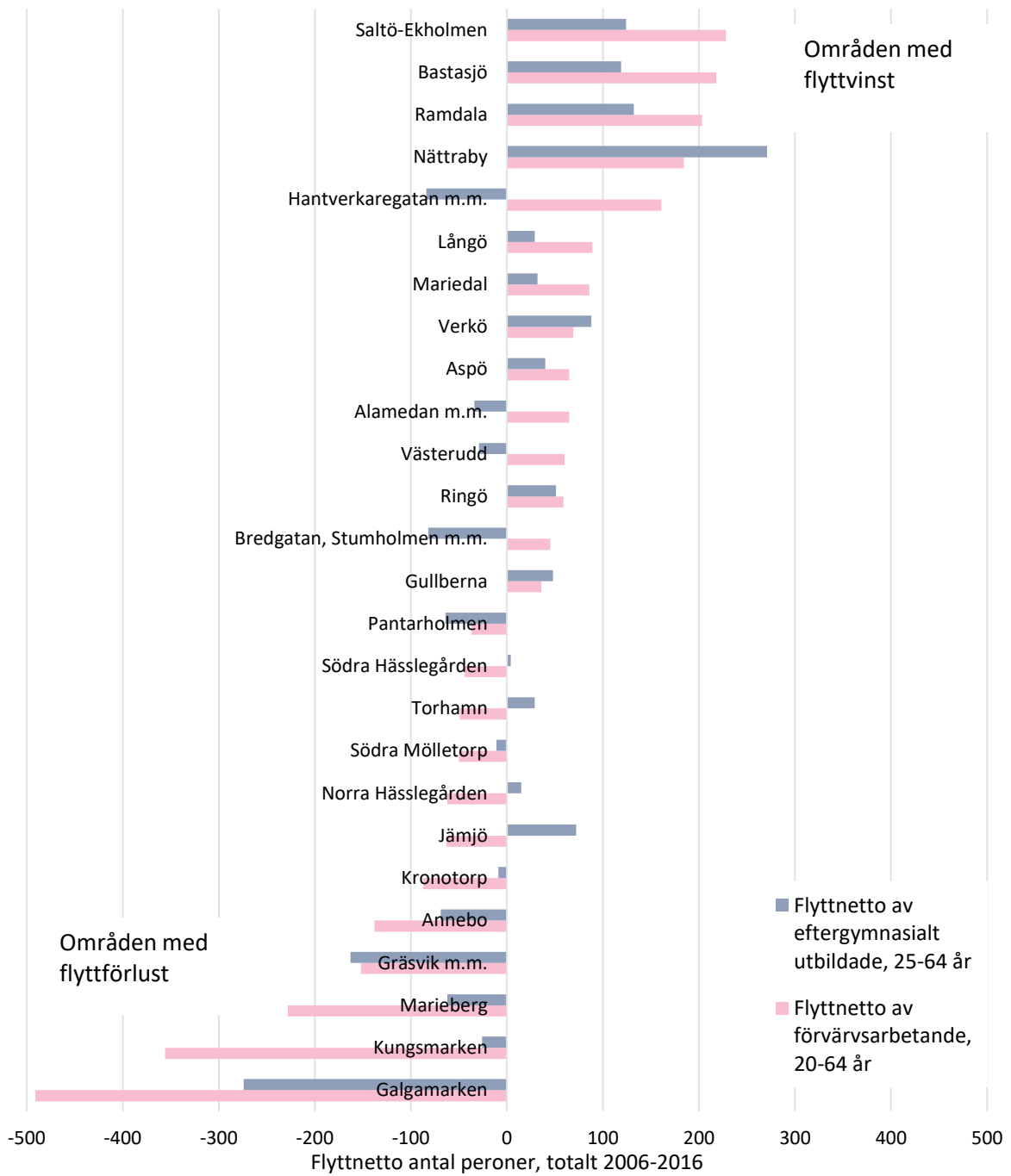
I tidigare avsnitt under utbildning beskrevs flyttnetto för eftergymnasialt utbildade personer. På motsvarande sätt går det att undersöka flyttnetto av de förvärvsarbetande, det vill säga skillnaden mellan antalet inflyttare och utflyttare.

I Figur 17 på nästa sida redovisas flyttnettot uppdelat för förvärvsarbetande, men även för eftergymnasialt utbildade som jämförelse. På så vis går det att se vilka flyttar som sker av studenter som är klar med utbildningen jämfört med arbetslösa som flyttat då de har fått arbete. I diagrammet syns de förvärvsarbetandes flyttnetto som högre staplar än flyttnettot för de eftergymnasialt utbildade. Det beror delvis på att de är lite större åldersgrupp för de förvärvsarbetande än eftergymnasialt utbildade. Men det har troligtvis också samband med att förvärvsarbete har större betydelse för rörligheten. Den som får förvärvsarbete förbättrar ofta sin ekonomi och har då möjlighet att byta boende, medan den om är klar med utbildning inte genast får bättre ekonomi.

Flyttnettot av eftergymnasialt utbildade avser de åldrar då många har haft möjlighet att hinna uppnå en universitetsexamen, 25-64 år. Med en mindre åldersgrupp blir även skillnaderna mindre. Men det är också troligt att förvärvsarbete har större betydelse eftersom den som kommer i arbete ofta får bättre ekonomiska resurser som kan möjliggöra bostadsbyte.

I Galgamarken, Kungsmarken, Marieberg, Gräsvik och Marieberg där förvärvsgraden är relativt låg är även flyttnettot för de förvärvsarbetande 20-64 år negativt. Detta fenomen kallas ibland för lyckoparadoxen. Paradoxen består av det positiva med att individer som har varit arbetslösa på platsen kommer i arbete. Att individen som fått arbete väljer att flytta från området när hen fått arbete är negativt för området.

Figur 17 Områden med höga och låga flyttnetton, 2000 - 2016

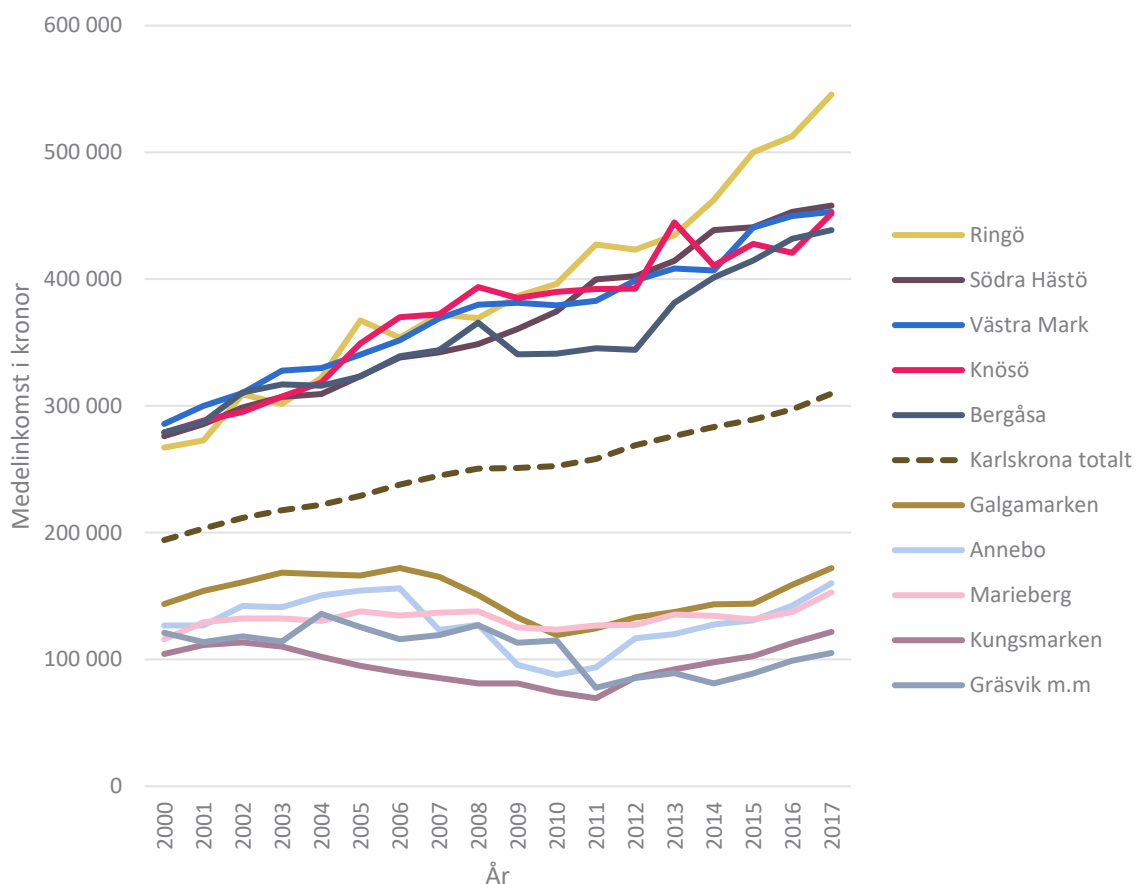

4.3 Inkomst

Skillnader i inkomst mellan olika områden i kommunen kan på samma sätt som skillnader i andelen förvärvsarbete inom olika områden, ge uttryck för invånarens olika möjligheter till delaktighet i samhällslivet. Stora skillnader i inkomst och andel förvärvsarbete mellan olika områden är bidragande orsaker till segregation. Indikatorerna är därför viktiga för att synliggöra och kartlägga risker för socialt utanförskap och segregation.⁶

Statistiken över medelinkomsten fördelat per område i Karlskrona i Figur 18 visar över tid bestående, inkomstskillnader mellan olika områden. Sett till perioden 2000-2017 är det samma områden som ligger i botten och i topp vad gäller medelinkomst. Av nedan framgår också att medelinkomstens ökningstakt är högre i områdena med högst medelinkomst jämfört med ökningstakten i områdena med lägst medelinkomst. Exempelvis har medelinkomsten i Ringö mer än fördubblats under perioden medan medelinkomsten i Kungsmarken endast ökat med 20 procent jämfört med år 2000. I Gräsvik var medelinkomsten år 2017 till och med lägre än år 2000.

Figur 18 Områden med hög och låg medelinkomst, 2000 - 2017

Inkomstutvecklingen speglar indikatorn för förvärvsarbete och av figuren över medelinkomster kan konstateras att inkomsterna i områden med låg medelinkomst sjönk under perioden 2007-2011 medan inkomsterna i Karlskrona som helhet och i höginkomstområden haft en fortsatt positiv

⁶ Med inkomst avses här sammanräknad förvärvsinkomst⁶, medelinkomst bland invånare 20-64 år. Samtliga individer i åldern 20-64 år, det omfattar även de som saknar inkomst

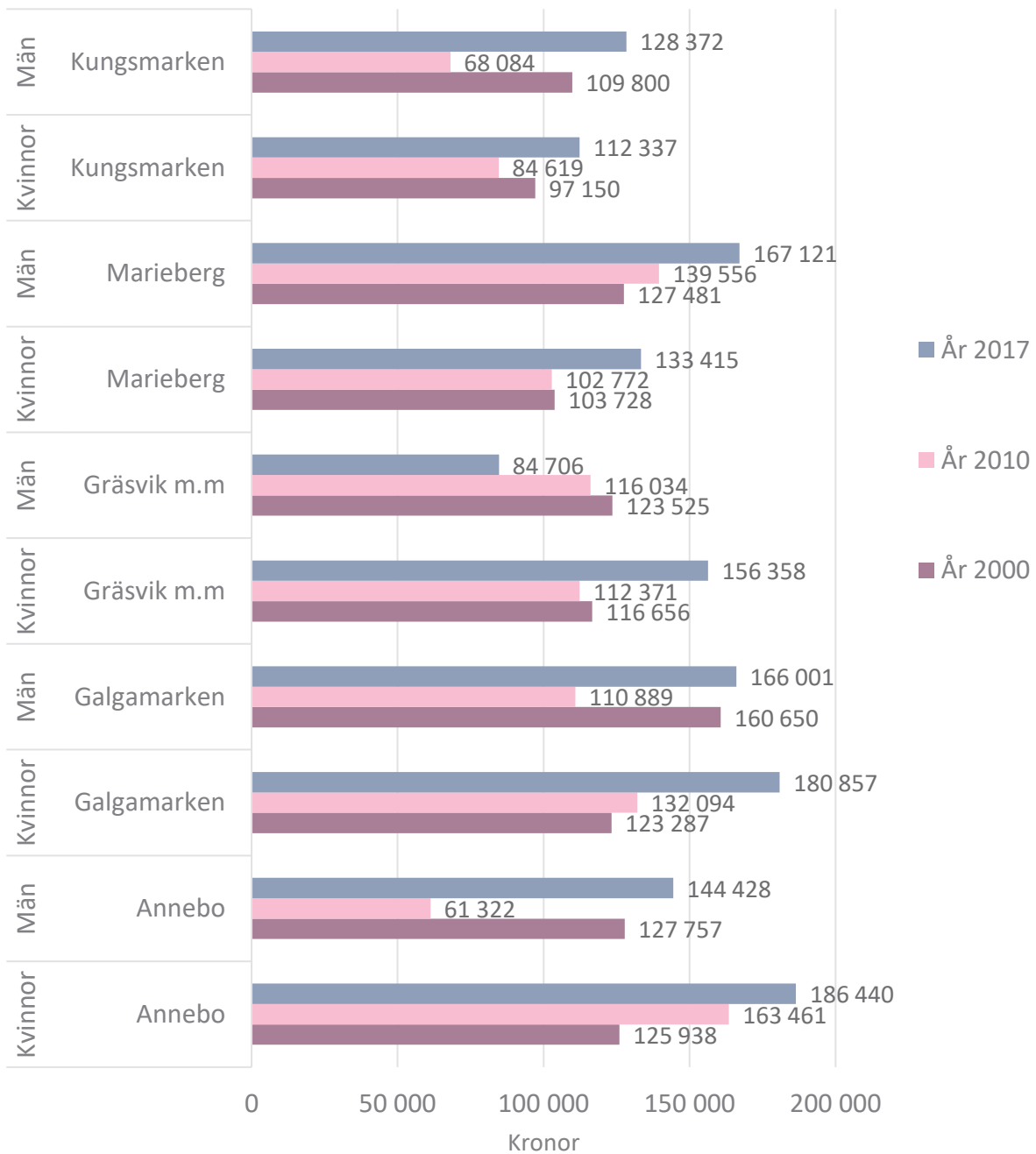
utveckling under hela perioden. Av figuren kan också konstateras att inkomstgapet mellan Karlskrona totalt och låginkomstområdena har växt sedan år 2007 och var som störst år 2011. Inkomstgapet har därefter minskat något men är, trots stark tillväxt i Sverige sedan år 2010, fortsatt stort vilket visar på känsligheten för en konjunkturedgång i områden med redan initialt låg förvärvsfrekvens och inkomst. I avsnittet om förvärvsarbete beskrivs att andelen utrikes födda i dessa områden ökat under perioden och att en minskad förvärvsfrekvensen och därmed minskad medelinkomst till del kan förklara utvecklingen.

Könsuppdelad inkomststatistik för områden som har relativt låg inkomst och förvärvsfrekvens kan synliggöra huruvida män och kvinnor i olika utsträckning deltar i arbets- och samhällslivet vilket kan indikera risker för socialt utanförskap och segregation. Figur 19 på nästa sida visar medelinkomsten uppdelat på män och kvinnor i låginkomstområden. Gemensamt för dessa områden är att inkomstspridningen är liten jämfört med områden där medelinkomsten är högre. Likaså är inkomtskillnaderna mellan män och kvinnor generellt mindre jämfört med övriga områden. År 2000 hade männen en högre medelinkomst än kvinnorna i samtliga fem områden. I Gräsvik var medelinkomsten för män lägre 2017 än år 2000 medan kvinnornas medelinkomst ökat och var betydligt högre än männens. Även i områdena Galgamarken och Annebo var medelinkomsterna år 2017 för kvinnor högre än för män. Statistiken visar att männens medelinkomst, i större utsträckning än kvinnornas, minskade under åren 2005-2011 dvs. i samband med konjunkturedgången.

4.4 Sammanfattande slutsatser

- Andelen förvärvsarbete är låg i Galgamarken, Annebo, Marieberg, Kungsmarken och Gräsvik m.m jämfört med andra områden i Karlskrona
- Områdena med låg andel förvärvsarbete tycks vara mer konjunktur känsliga är övriga områden. Det finns inga tydliga könsskillnader i andelen förvärvsarbete i dessa områden. Andelen utrikesfödda är högre i dessa områden än övriga, vilket kan vara en följd av det kan ta tid för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden.
- I Galgamarken, Kungsmarken, Marieberg, Annebo och Gräsvik där förvärvsgraden var låg är även flyttnettot för de förvärvsarbete negativt
- Statistiken över medelinkomsten fördelat per område i Karlskrona visar på, över tid bestående, inkomtskillnader mellan olika områden. Sett till perioden 2000-2017 är det samma områden som ligger i botten och i topp vad gäller medelinkomst.
- Inkomstgapet mellan låginkomstområden och kommunen som helhet ökar, till följd av att inkomsterna i områdena med låg förvärvsfrekvens och låga inkomster ökar i lägre takt än övriga områden.
- För områdena med låga inkomster tycks konjunkturedgången påverkat männens inkomster i större utsträckning än kvinnornas.

Figur 19 Medelinkomst män och kvinnor i områden med låg inkomst år 2000, 2010 och 2017

5. Trygghet och valdeltagande

Att området där man bor och lever upplevs tryggt ger förutsättningar för goda uppväxt och livsvillkor för individen, för näringar att utvecklas och för samhället att stärka delaktighet och förtroendet för myndigheter. Valdeltagande kan ses som ett mått på social inkludering utifrån ett medborgar- och demokratiperspektiv. att medborgerligt engagemang är nödvändigt för individens välbefinnande. Med medborgerligt engagemang avses alla de olika aktiviteter som människor utför för att göra sin politiska röst hörd och bidra till samhällets politiska funktion.⁷

5.1 Trygghet

Polisen genomför i samarbete med Karlskrona kommun årligen en trygghetsundersökning. Trygghetsundersökningen sker via standardiserat frågeformulär som boende i bostadsområdena svarar på. Analysmodellen görs genom indexberäkning från 2007 där var och en av indikatorerna redovisas utifrån en sexgradig skala som beskriver problemnivån för respektive indikator och geografiskt område.

Resultatet från den senaste trygghetsundersökningen år 2017 visar att det ur ett nationellt perspektiv finns en generellt låg problemnivå i Karlskrona. Problemnivån skiljer sig i viss utsträckning mellan kommunens olika geografiska delområden vilket kan utläsas av figuren nedan. Figur 20 på nästa sida visar per delområde samtliga upplevda problem som har en problemnivå som lägst 3 på skalan 0–6. Problemnivå 0 - Närmast obefintligt problem, Problemnivå 1 - Inte alls påtagligt problem, Problemnivå 2 - Inte särskilt påtagligt problem, Problemnivå 3 - Ganska påtagligt problem, Problemnivå 4 - Påtagligt problem, Problemnivå 5 - Mycket påtagligt, problem, Problemnivå 6 - Alarmerande påtagligt problem. Mellanstaden där stadsdelsområdet Kungsmarken ingår, är det geografiska område som uppvisar flest påtagliga problem som rör den upplevda tryggheten i området. Även Karlskrona centrum uppvisar, relativt övriga delområden, högre problemnivåer.

I kommunens drogvaneundersökning 2018 som riktar sig till ungdomar i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet ställs även två frågor om upplevd trygghet. Svarsskalan för frågorna är ja, ofta, ibland, nej och vet ej. Undersökningen är inte kopplad till ungdomarnas bostadsort och ger därmed inte någon indikation på trygghet ur ett geografiskt perspektiv. 87 procent av killarna och 84 procent av tjejerna svarar ja på frågan om de känner sig trygga i sitt bostadsområde. På frågan om personen känner sig trygg när hen är i centrum svarar 66 procent av killarna och 43 procent av tjejerna ja. 4 procent av tjejerna och 1 procent av killarna svarar nej på frågan.

---

⁷ OECD How's life (OECD, 2011)

Figur 20 Identifierade problembilder per delområde, 2017

Mellanstaden	Karlskrona centrum	Jämö	Tätorten utanför centrum	Rödeby	Lyckeby	Nättraby
<ul style="list-style-type: none"> • Nedskräpning (4) • Folk som bråkar och slåss utomhus (3) • Ungdomsgång (3) • Bilar kör för fort (3) • Buskörning med mopeder (3) • Allmän oro för överfall/misshandel (3) • Trygg ute ensam sen kväll (5) • Rädd för speciella personer i egna bostadsområdet (3) • Avstå buss el tåg (3) • Andel som avstår någon aktivitet (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • Berusade personer utomhus (3) • Narkotikapåverkade personer utomhus (3) • Kvinnor som antastas (3) • Trygg ute ensam sen kväll (3) • Rädd för speciella personer i egna bostadsområdet (4) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedskräpning (3) • Ungdomsgång (3) • Bilar kör för fort (3) • Buskörning med mopeder (5) • Oro för inbrott (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • Bilar kör för fort (3) • Trygg ute ensam sen kväll (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • Bilar kör för fort (4) • Buskörning med mopeder (3) • Oro för inbrott (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • Buskörning med mopeder(3) 	<ul style="list-style-type: none"> • Bilar kör för fort (4)

Anm. Inom parantes visas hur polisen graderat problembilden på en skala 0-6, där 0 är närmast obefintligt problem och 6 är alarmerande påtagligt problem.

5.2 Valdeltagande

Inom forskningen finns olika förklaringar till politiskt deltagande. En etablerad modell är Civic Voluntarism Model vilken kan förklara det ojämlika valdeltagandet som ett resultat av individens resurser, motivation och i vilken utsträckning individen blir tillfrågad och på så vis mobiliserad att rösta.⁸ En annan förklaring till politiskt deltagande handlar om socialisering dvs hur normer i omgivningen påverkar en person. Exempelvis hur överföringen av normer (normen att gå och rösta) och attityder (attityder till en ideologi) mellan föräldrar och barn och hur beteenden och attityder förändras under livet.⁹ I forskning om migration och migranter finns socialisationsperspektivet med särskilt fokus på anknytning exempelvis hur länge en person har bott i sitt nya land och i vilken utsträckning normer och attityder kan påverka individen.¹⁰

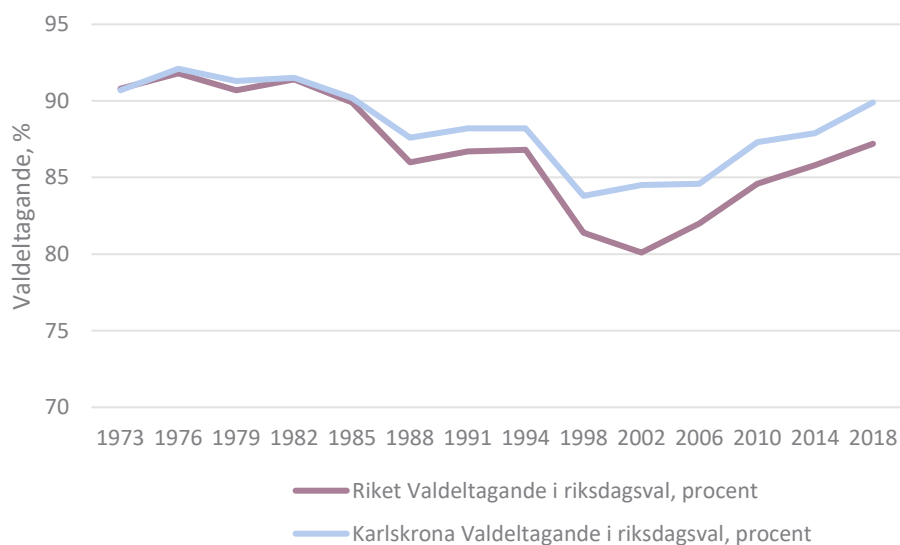
Figur 21 på nästa sida visar valdeltagandet i riksdagsvalet för Karlskrona kommun och för Riket som helhet under perioden 1973–2018. Av figuren framgår att valdeltagandet i Karlskrona följer variationerna för Riket som helhet och att valdeltagandet i Karlskrona är högre än för Riket som helhet. Vid riksdagsvalet 2018 hamnade Karlskrona på 34:e plats i valdeltagande av landets 290 kommuner. Vidare kan konstateras att det låga valdeltagandet 1998 för riket följdes av en fortsatt nedgång i valdeltagandet år 2002, medan valdeltagandet i Karlskrona succesivt ökat efter valet 1998.

⁸ Verba, Schlozman & Brady, 1995)

⁹ Jennings et al 1984

¹⁰ De Sipio, 2012; Rouxi & Bradley 2011a; 2011b

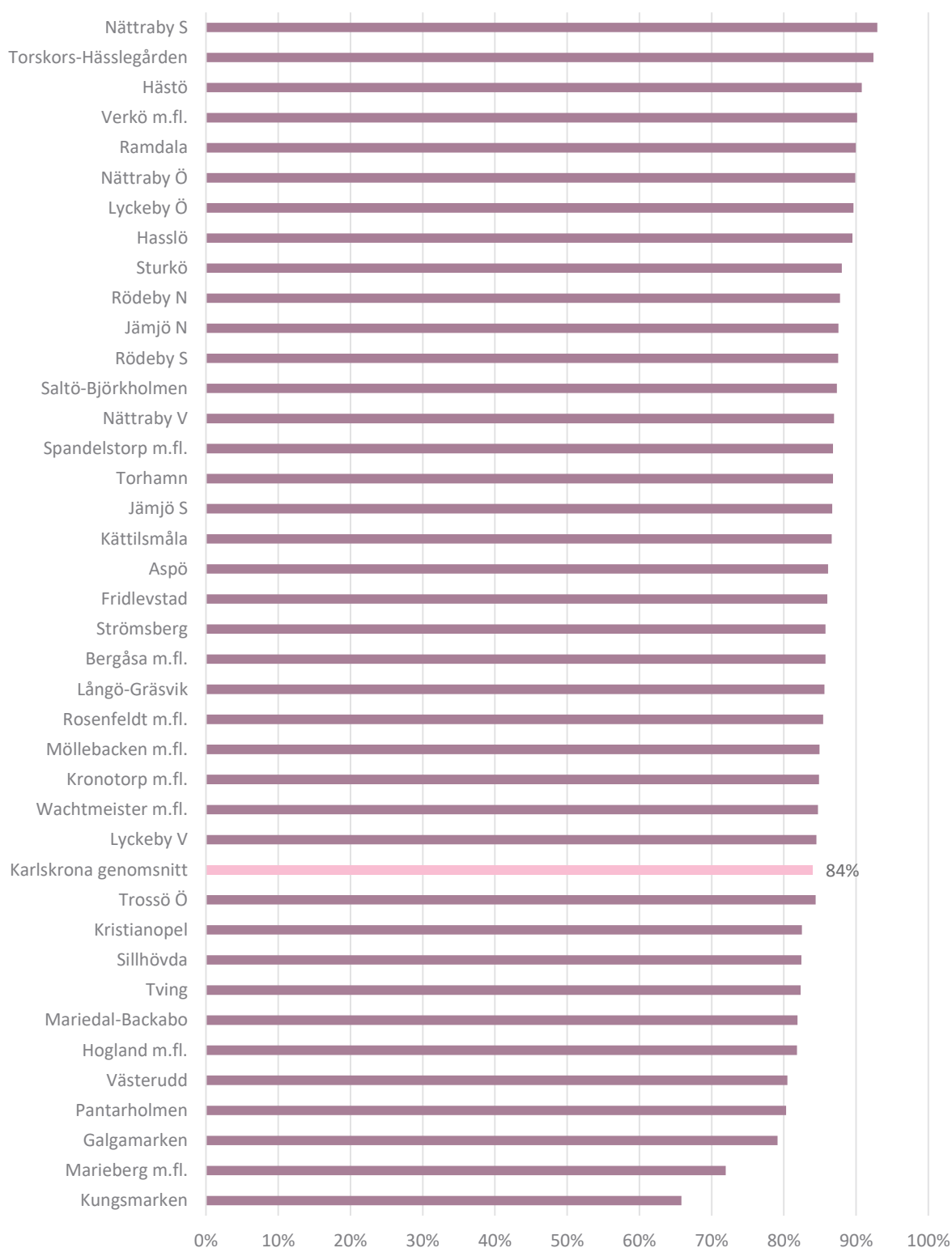
Figur 21 Valdeltagande riksdagsvalet 1973-2018, Riket och Karlskrona kommun

I 2018 års riksdagsval var skillnaden mellan området Torskors-Hässlegården med högst valdeltagande (95%) och Kungsmarken (69%) med lägst valdeltagande 26 procentenheter. Sett till de senaste fyra riksdagsvalen har skillnaderna mellan högst och lägst valdeltagande i de olika valdistrikten varierat mellan 25-31 procentenheter, skillnaden i valdeltagande har varit något större i val med ett totalt sett lägre valdeltagande. Kungsmarken, Marieberg mfl. och Galgamarken sticker ut med ett relativt lågt valdeltagande.

Valdeltagandet per valdistrikt med genomsnitt för valen 2002-2018 visas i Figur 22 på nästa sida. Högt valdeltagande, relativt övriga valdistrikt, är det i Nättraby S, Torskors-Hässlegården, Hästö och Verkö m.fl. Sett till valdeltagandet under de senaste fyra valen, har valdeltagandet ökat i så gott som alla valdistrikt. Skillnader i valdeltagandet mellan olika områden i Karlskrona har inte ökat över tid men inte heller minskat.

Figur 22 Valdeltagande per valdistrikt, genomsnitt för valen 2002, 2006, 2010, 2014, 2018

Valet till kommunfullmäktige följer samma mönster som riksdagsvalet. Valdeltagandet till kommunfullmäktige har successivt ökat från 84 procent valet 2002 till 87 procent valet 2018. Ser vi till 2018 års val var skillnaden mellan valdeltagandet 32 procentenheter mellan Torskors-Hässlegården (94%) och Kungsmarken (62%). Skillnaderna i valdeltagande mellan valdistrikt har minskat de senaste två valen. Vid valet år 2010 var skillnaden 42 procentenheter, framförallt

beroende på det låga valdeltagandet i Kungsmarken jämfört med valet 2010 ökat med drygt 10 procentenheter. Valdeltagandet i valet till kommunfullmäktige har under de senaste fyra valen varit i genomsnitt två procentenheter lägre än valet till riksdagen. Valdeltagandet till kommunfullmäktige 2018 var lägre än valet till riksdagen i alla valdistrikt med undantag för Aspö och Sturkö. Störst skillnad, i fallande ordning, konstateras i Galgamarken, Bergåsa m fl., Kungsmarken, Långö-Gräsvik och i Mariedal m fl. Av alla Sveriges kommuner hamnade Karlskrona på 44:e plats i valdeltagande till kommunfullmäktigevalet.

5.3 Sammanfattande slutsatser

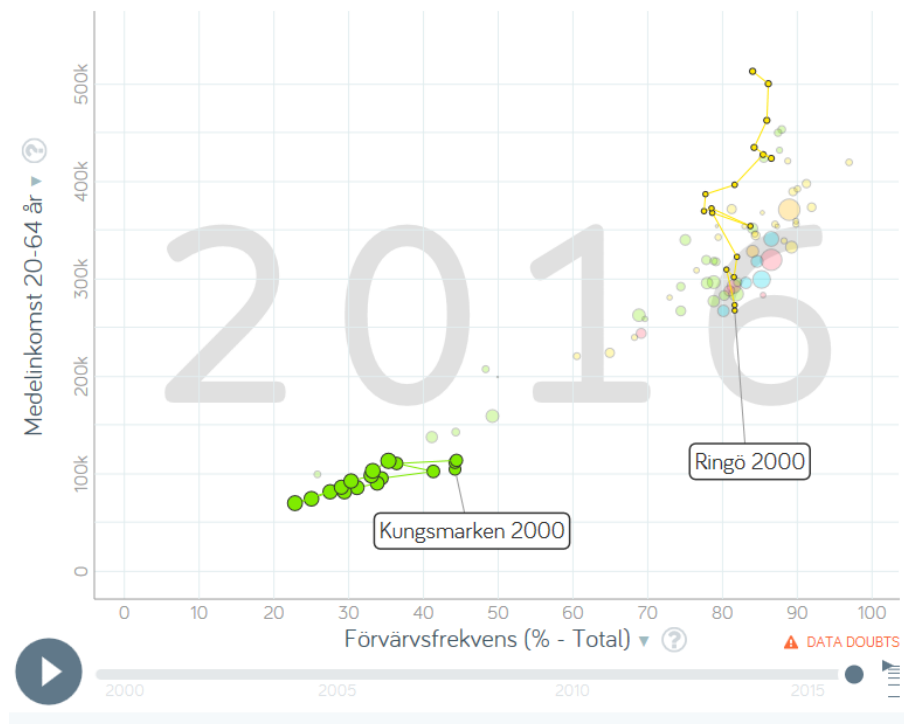
- Polisens trygghetsmätning visar på en relativt låg problemnivå vad gäller den upplevda tryggheten i kommunen. Även kommunens undersökning riktad till skolungdomar svarar 87 procent av killarna och 84 procent av tjejerna att de känner sig trygga i sitt bostadsområde. Mellanstaden där området Kungsmarken ingår, är det geografiska område som uppvisar flest påtagliga problem som rör den upplevda tryggheten i området. Även Karlskrona centrum uppvisar, relativt övriga delområden, högre problemnivåer.
- Valdeltagandet i Karlskrona är högre än riket i genomsnitt och har successivt ökat sedan nedgången valet år 2002. Valdeltagandet skiljer sig åt mellan områdena och områden som har särskilt lågt valdeltagande är Kungsmarken, Marieberg mfl. och Galgamarken. Högt valdeltagande, relativt övriga valdistrikt, är det i Nättraby S, Torskors-Hässlegården, Hästö och Verkö m.fl. Skillnader i valdeltagandet mellan olika områden i Karlskrona har inte ökat över tid men inte heller minskat.

6. Sambandsanalys i Gapminder

Gapminder är ett interaktivt analysverktyg som visualiserar utvecklingen för alla 62 områden. Det gör det möjligt att se eventuell samvariation mellan olika socioekonomiska faktorer över tid. På så sätt går det att se hur olika områden följer med i kommunens utveckling som helhet. Det tydliggör om skillnader ökar eller minskar mellan olika områden. Gapminder är ett rörligt diagram, tiden spelas fram liknande en filmsekvens. Allt går inte att återge i en rapport med stillbilder, därför ges här ett axplock av stillbilder över intressant utveckling. Med Gapminder finns möjlighet att undersöka varje enskilt område i relation till övriga kommunen.

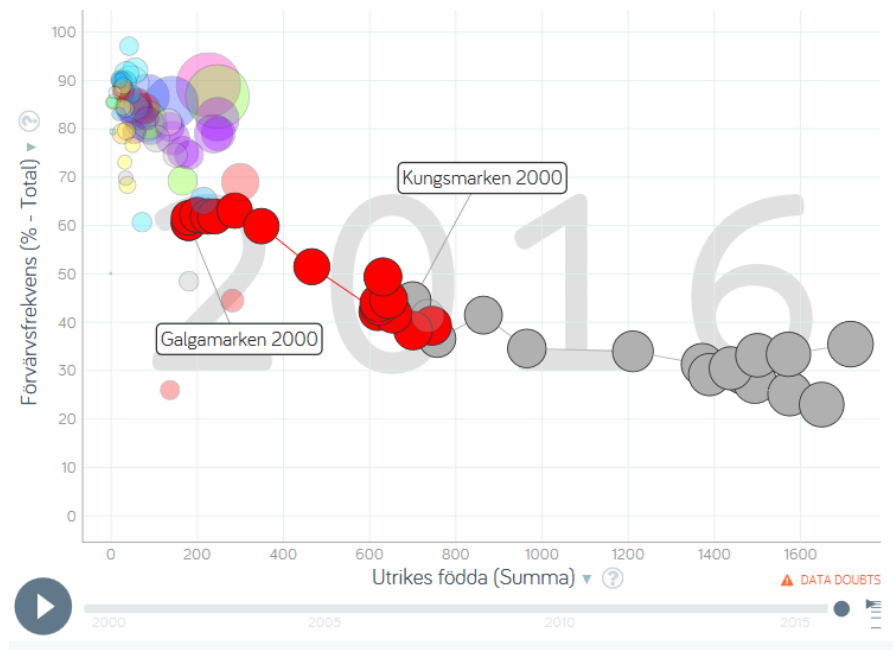
Hur inkomst och förvärvsarbete utveckla över tid för alla de 62 områdena redovisas i Gapminder. Ett intressant mönster framkommer om man kombinerar medelinkomst och förvärvsarbete i Gapminder. I exempelvis Kungsmarken, ett område med en låg andel förvärvsarbetande, påverkas inkomsten relativt lite av hur förvärvsgraden ökar och minskar. Det innebär att trots att personer kommer i arbete så har det lite påverkan på deras ekonomi. Det kan bero på att de arbetar deltid och, eller har arbeten som är lågt avlönade. Det mönstret blir tydligt vid jämförelse med Ringö, ett område som har en högre andel förvärvsarbetande, och en tydlig inkomstökning 2000-2016. Där avstannar inkomstökningen då andelen förvärvsarbetande minskar.

Figur 23 Medelinkomst och Förvärfrekvens 2000–2016

En annat intressant samband som blir tydligt är att fövärfrekvensen i Kungsmarken och Galgamarken minskade samtidigt som andelen utrikes födda ökade. Och när de utrikesföddas antal minskade har fövärfrekvensen ökat. Det tyder på att det var nyanlända utrikes födda som står en bit ifrån arbetsmarknaden.

Figur 24 Fövärfrekvens och utrikes födda 2000–2016

7. Sammanfattande analys

Karlskronas befolkningsutveckling 2000-2017 har framförallt bestått av en ökning av utrikes födda, de inrikes födda har inte ökat antalsmässigt i samma takt. De utrikes föddas ökning, har i stort sett bidragit till alla områden i kommunen men vissa områden har tagit emot fler än andra.

De utrikes födda har framförallt ökat i områden som ligger i Centrala Karlskrona och Aspö, allra störst ökning har skett i Kungsmarken, Galgamarken och Marieberg, områden som idag har högst antal utrikes födda i kommunen. Områdena utmärker sig också på så sätt att de framförallt består av de boende i hyresrätter. I stora delar av kommunen är det istället småhus som är den dominerande upplåtelseformen.

De nämnda områdena har också fler utflyttare med förvärvsarbete än inflyttare med förvärvsarbete. Samma mönster kan konstatera vad gäller eftergymnasial utbildning, det är fler med eftergymnasial utbildning som flyttar från området än som flyttar till området. För individerna som flyttar är det positivt att de når utbildning, arbete och möjlighet att röra sig mot nya bostadsmål. Platserna fungerar som en sluss, när individen får arbete eller blir klar med utbildningen söker de sig vidare till andra områden. För de som är kvar i området är det däremot negativt eftersom den socioekonomiska blandningen i områden stagnerar och andelen förvärvsarbete på platsen förblir låg när de som kommer i arbete väljer att lämna. Utbildningsnivån ökar inte heller när de som blir klara med eftergymnasial utbildning flyttar.

En del av denna utveckling tycks speglas för barnen som går i Sunnadalskolan i Kungsmarken. Skolan har haft en ökande andel utrikes födda elever från 89 till 94 procent, mellan läsåret 2009/2010 och 2017/2018. Skolan har också en låg andel elever med eftergymnasialt utbildade föräldrar. Läsåret 2017/2018 var den siffran 25 procent. Efter Sunnadalskolan är Tullskolan och Wämöskolan de skolor som har högst andel elever med utländsk bakgrund, men i dessa skolor är inte andelen med föräldrar med eftergymnasial utbildning utmärkande låg, cirka 60 procent har det vid läsåret 2017/2018. Detta kan tyda på att på de skolorna möter elever med olika bakgrund i högre utsträckning än Sunnadalskolan.

Sett till andel föräldrar som har eftergymnasial utbildning så ligger Holmsjöskolan näst lägst (efter Sunnadalskolan). Samtidigt har det skett en relativt stor ökning i Holmsjöskolan mellan läsåren 2009/2010 och 2017/2018 från 24 till 40 procent. I området Holmsjö bor relativt många inrikes födda och de bor företrädesvis i småhus. Holmsjö ligger f.d. Sillhövda som totalt sett har en låg andel eftergymnasialt utbildade. I Holmsjö är andelen förvärvsarbete något lägre än i många områden, mellan 69-80 procent under 2006-2016. Detta är dock högre än de fem områden som har allra lägst andel förvärvsarbete.

Det är tydligt att Karlskronas olika områden har olika socioekonomisk utveckling. I ett fåtal områden är utmaningarna större än i övriga delar av kommunen, det är Galgamarken, Kungsmarken, Marieberg och Annebo (även Gräsvik, men dess avvikelse förklaras till hög rad av studentområdet).

Områdena avviker framförallt utifrån att de har fått en högre andel utrikes födda, och då haft sjunkande grad av förvärvsarbete som sammanföll med finanskrisen. Dessa områden visar sig såtillvida vara mer konjunkturkänsliga jämfört med andra områden. Några tydliga skillnader mellan män och kvinnors förvärvsarbete kan inte konstateras i de områdena.

Skillnaderna i förvärvsarbete mellan dessa fem områden och övriga kommuners områden har varierat över tid. Vid år 2017 är skillnaderna större än de var år 2000 men mindre än de var omkring år 2010.

Något som också utmärker dessa områden är att inkomstutvecklingen har varit betydligt lägre än kommunen som helhet, och framförallt jämfört med de områden där inkomsterna är som högst. Utifrån inkomst så har skillnaderna mellan områden stadigt ökat.

8. Avslutande diskussion

De indikatorer som analyserats i rapporten visar både en lägesbild och riktning för vilken olika förhållanden så som boende, utbildningsnivå och förvärvsarbete går mot i Karlskrona. Ett antal områden sticker i statistiken ut som socio-ekonomiskt resurssvaga. Upplevelsen i området kan ge en mer nyanserad bild. För att förändra utvecklingen i de områdena finns behov av att titta närmare på bakomliggande faktorer till det som statistiken visar. Det vore exempelvis värdefullt att se till hur kommunens insatser och verksamheter bidrar och verkar för individer, grupper och samhällets utveckling. Ett sådant fortsatt analysarbete kan med fördel inkludera mer verksamhetsnära indikatorer på individnivå. Indikatorer som belyser områden som kommunen har rådighet över. Det kan exempelvis vara individdata över ekonomiskt bistånd, utbud och deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter eller indikatorer som rör grund- och vuxenutbildningen. Kvalitativa studier och data exempelvis dialog och intervjuer med verksamheter och invånare kan också nyansera, stärka och bidra till analysen av hur kommunens verksamheter och insatser på olika sätt bidrar exempelvis till individers uppväxt och levnadsvillkor.

9. Appendix

